

VUOSIKERTOMUS 2025

Sisältö

3	Pääsihteerin katsaus vuoteen 2025
5	Menestyksen avaimet -muutosprosessi
6	Kotitalousneuvonta
8	Kestävä arki
9	Omatoiminen varautuminen
9	Talousosaaminen
9	Lapset ja lapsiperheet
9	Osallistuminen kampanjoihin, tapahtumiin ja kehittämishankkeisiin
10	Kohdennettu neuvonta
10	Arki sujuvaksi
10	Kestävät talouspolut
11	Luontokoti
11	Lapsiperheiden arjen tukeminen
11	Makumatka karjalaan
11	Talousosaamista hyvään arkeen
11	Ässäkokki
11	Hävikkihyppy
12	Järjestötoiminta
12	Jäsenyydet
12	Marttatoiminta
15	Vuoden tapahtumat ja kampanjat
15	Järjestökoulutukset ja martan iltapalat
15	Vapaaehtoisten vuosi
16	Jäsen-, ja yhdistysviestintä, jäsenhallinta ja järjestötoiminnan kehittäminen
17	Käsityötoiminta
17	Vilppu-toiminta

18	Kansainvälinen yhteistyö
18	Somalimaa
18	Malawi
18	Sambia
18	Kansainväliset martat ja lahjoittaminen
19	Etiopia
20	Vastuullisuus
20	Agenda 2030 -tavoitteet
20	Sosiaalinen vastuullisuus
21	Ympäristövastuullisuus
21	Taloudellinen vastuullisuus
22	Koulutus
22	Henkilöstökoulutukset
23	Opintokeskus siviksen tukemat koulutukset
23	Martta-akatemia ja avoimet kurssit
23	Marttaopinnot
24	Vaikuttaminen
24	Kumppanuudet ja edustukset
26	Viestintä
26	Tutkimuksia
26	Martat-lehti
28	Asiakkuudenhallintajärjestelmä
29	Mediatiedotteet
29	Kannanotot, mielipidekirjoitukset, lausunnot
29	Tilaisuudet ja kampanjat

30	Vuoden 2025 mittarit ja niiden toteuma
30	Vuoden 2025 ydinmittarit
30	Neuvonnan mittarit
30	Järjestötoiminnan mittarit
31	Viestinnän mittarit
31	Vaikuttamisen mittarit
31	Talouden ja hallinnon mittarit
32	Hallinto
33	Henkilöstö
33	Työnantajamielikuvan kehittäminen
33	Työhyvinvointi
33	Työhyvinvoinnin toimenpiteitä
34	Talous
34	Marttaliitto
34	Eduard polónin säätiö

www.martat.fi
 Martat vinkkaa
 Marttailu
 Martat-TV
 Martat

Pääsihteerin katsaus vuoteen 2025

Vuosi 2025 oli martoissa sekä vaikuttamisen että jatkuvan uudistumisen vuosi. Menestyksen avaimet -muutosprosessi eteni suunnitelmallisesti ja toi järjestöön yhä vahvemman yhteisen suunnan: kotitalousneuvonta ja kansalaistoiminta säilyivät toimintamme sydämenä, samalla kun rakenteita, johtamista ja toimintatapoja arvioitiin ja valmisteltiin vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön uusiin tarpeisiin. Liiton ja piirien välillä tiivistettiin monialaista ja entistä systemaattisempaa yhteiskehittämistä, ja keskustelua käytiin avoimesti muun muassa rahoituksen, hallinnon ja toimintakulttuurin kehittämisestä.

Kotitalousneuvonnassa vuoden teema Muutos lautasella teki uusista ravitsemussuosituksista arjen tekoja. Neuvonnassa korostuivat kasvipainotteisuus, palkokasvien monipuolinen käyttö, sesonkiajattelu sekä kotimainen kala ja luonnontuotteet. Samalla vahvistimme kotitalouksien varautumisen, kotitarveviljelyn, kodinhoidon ja talousosaamisen taitoja. Neuvontaa toteutettiin laajasti eri kohderyhmille ja eri kanavissa: lähitapaamisissa, verkkokursseilla sekä puhelin- ja chatneuvonnassa. Vaikka osallistumiskertoja oli vähemmän kuin edellisvuonna, laatu ja vaikuttavuus säilyivät korkealla tasolla. Keräämämme palautteen mukaan toiminta koettiin hyödylliseksi, innostavaksi ja reiluksi.

Kohdennetussa neuvonnassa arjen taitoja vahvistettiin erityistä tukea tarvitsevien parissa. Arki sujuvaksi -toiminta tavoitti laajasti osallistujia ja tuotti konkreettisia tuloksia, ja lapsiperheiden arjen tukeminen toi kotitalousneuvonnan myös pienten lasten perheiden arkeen. Talousosaamista edistettiin muun muassa Kestävät talouspolut -hankkeen tuloksia jalkauttamalla sekä uusilla verkkokursseilla ja webinaarisarjoilla. Yhteistyö kumppaneiden kanssa mahdollisti laajan tavoit-

tavuuden ja toi marottojen asiantuntijuuden yhä useampien arkeen.

Järjestötoiminnassa vapaaehtoistoiminta oli vahvasti esillä: vuosi 2025 oli vapaaehtoisten marottojen yhtenäisten toimintatapojen vahvistamisen vuosi. Yhdistyksissä tehtiin ja opittiin yhdessä, järjestettiin satoja tapahtumia ja kirjattiin merkittävä määrä vapaaehtoistunteja. Samaan aikaan jäsenkehitys haastoi meitä: jäsenyyksien määrä laski, ja jäsenyyden päättymisen syiksi nousivat erityisesti elämäntilanne sekä odotuksiin vastaamaton toiminta. Näihin havaintoihin vastattiin kehittämällä jäsenpolkua, helpottamalla liittymistä ja vahvistamalla osallisuutta – muun muassa Marttapaneelin valmistelun kautta.

Vuonna 2025 Marttojen viestintä oli näkyvää, vaikuttavaa ja osallistuimme yhteiskunnalliseen keskusteluun. Muutos lautasella -teema, kasvisruokasitoumus ja vastuullisen ruokapuheen edistäminen nostivat maratat laajasti esiin mediassa ja sosiaalisissa kanavissa. Avoimuus, asiantuntijuus ja vuoropuhelu vahvistivat rooliamme luotettavana arjen osajana myös silloin, kun keskustelu oli kriittistä. Digitaalisia työkaluja kehitettiin koko järjestön tueksi, ja viestinnän yhtenäisyyttä vahvistettiin uusilla materiaaleilla ja toimintamalleilla.

Kansainvälisessä toiminnassa tuimme haavoittuvassa ase-

massa olevien naisten ja tyttöjen oikeuksia ja toimeentuloa Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Kotitalous-, ravitsemus- ja yrittäjyyskoulutusten kautta rakennettiin mahdollisuuksia itsenäisempään arkeen yhdessä paikallisten kumppanien kanssa. Lahjoittaminen kansainväliseen toimintaan pysyi hyvällä tasolla tiukasta taloustilanteesta huolimatta.

Marttaliitto toimii vastuullisesti sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävyuden periaatteilla. Vuonna 2025 vastuullisuustyö vahvistui edelleen: saimme Ekokompassi-sertifikaatin, lisäsimme kestävien valintojen viestintää ja kehitimme omaa toimintaamme. Talouden ja hallinnon osalta toimintavuosi oli kokonaisuutena tuloksellinen, ja sijoitustoiminnan myönteinen kehitys tuki toiminnan vakautta.

Menestyksekkään vuoden kiitokset kuuluvat järjestömmen sitoutuneille martoille, vapaaehtoisillemme, joiden kanssa alueellinen yhteistyö on aina suuri ilo. Kiitos myös järjestömmen henkilöstölle, luottamushenkilöille sekä lukuisille yhteistyökumppaneillemme, sidosryhmillemme ja rahoittajillemme hyvästä yhteistyöstä yhteiskunnallisesti haastavina aikoina.

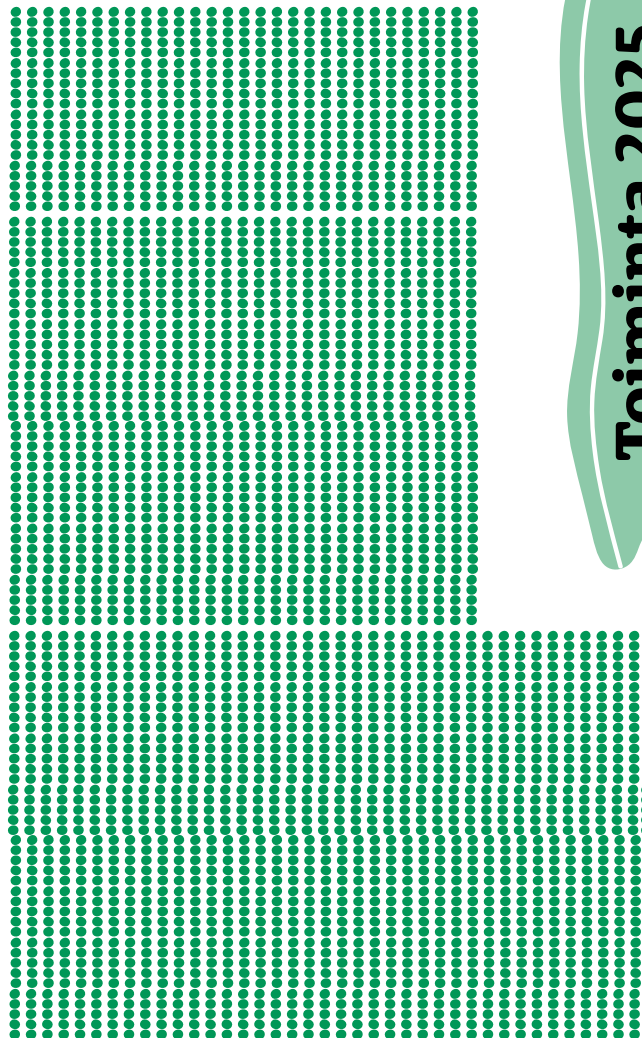
Teidän työnnne, osaamisenne ja sitoutumisenne näkyvät vuoden 2025 tuloksissa ja ennen kaikkea siinä, että martat on kestävä arjen ja elämäntavan edistäjiä, vahvan yhteisöllisyyden ja arjen taitojen ja tietojen vahvistajia sekä kotimaassa ja kehittyvissä maissa.

Vuonna 2026 siirrymme muutosprosessissa seuraavaan vaiheeseen ja tarkastelemme entistä syvällisemmin niitä rakenteita ja yhteistyömalleja, joilla varmistamme Marttojen työn jatkuvuuden, elivoimaisuuden ja vaikuttavuuden myös tulevaisuudessa.

Marianne Heikkilä

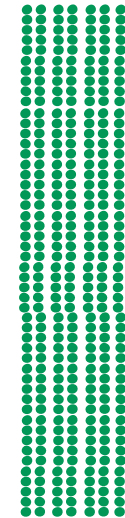
Pääsihteeri, Martat-lehden päätoimittaja

1 herne = 10 hiö

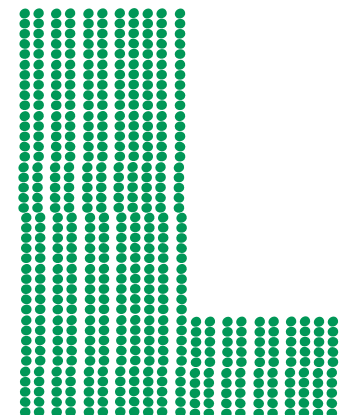
35 000

Jäsenmäärä (1.1.2025)

3 622

Järjestöön
liittyneitä

5 415

Päätyneitä jäsenyyksiä

Menestyksen avaimet -muutosprosessi

Marttajärjestö käynnisti vuoden 2023 alussa Menestyksen avaimet -muutosprosessin varmistamaan järjestön elinvoimaisuuden myös tulevina vuosikymmeninä. Tavoitteena on, että marttailu on sadankin vuoden päästä merkityksellistä, kutsuvaa ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaa.

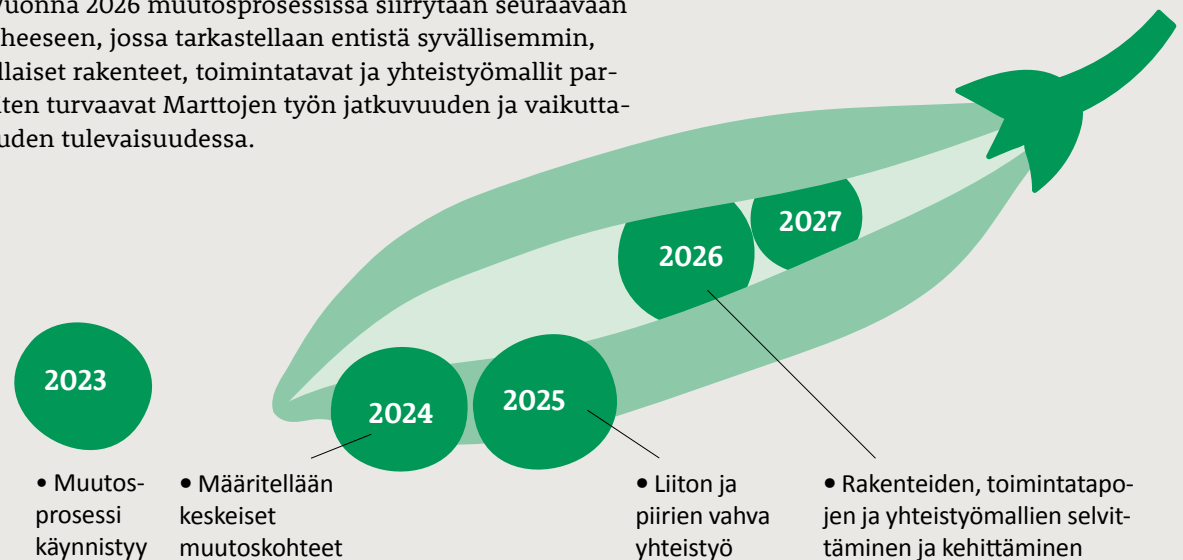
Muutosprosessissa valtakunnallinen kansalais-toiminta ja kotitalousneuvonta pysyvät Marttojen toiminnan sydämenä. Voimakkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä rakenteita, johtamista ja toimintatapoja uudistamalla varmistamme järjestön kyvykkyyden toimia muuttuvassa toimintaympäristössä sekä parannamme jäsenten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.

Vuonna 2025 muutosprosessi eteni suunnitelmallisesti ja konkreettisin askelin. Liiton ja piirien johdon kesken käytiin avointa ja ratkaisukeskeistä keskustelua johtamiseen, rahoitukseen, hallintoon ja toimintakulttuuriin liittyvistä kehittämistarpeista. Yhteiskehittämistä tiivistettiin muun muassa Alueellisten kehittämispäivien kautta, joissa liiton ja piirien asiantuntijat rakensivat yhteisiä toimintamalleja.

Rahoituspohjaa vahvistettiin uusilla hankehaun kumpanuuksilla. Jäsentoimintaa kehitettiin helpottamalla jäseneksi liittymistä, tarjoamalla yhdistyksille tukea hallinnon keventämiseen sekä perustamalla Marttapaneeli vahvistamaan jäsenten osallisuutta ja palautekanavia. Lisäksi kartoitettiin valtakunnallisesti skaalattavia liiketoimintamahdollisuuksia ja linjattiin, että järjestötasolla toteutettavan liiketoiminnan tulee olla taloudellisesti kestävä ja omavaraisesti kustannuksensa kattavaa.

Muutosprosessin myötä järjestön toimintaa on tarkasteltu aiempaa yhtenäisemmin kokonaisuutena. Prosessi on vahvistanut yhteistä suuntaa ja lisännyt avoimuutta ja yhteistä toiminnan suunnittelua.

Vuonna 2026 muutosprosessissa siirrytään seuraavaan vaiheeseen, jossa tarkastellaan entistä syvällisemmin, millaiset rakenteet, toimintatavat ja yhteistyömallit parhaiten turvaavat Marttojen työn jatkuvuuden ja vaikuttavuuden tulevaisuudessa.

Kotitalousneuvonta

Muutos lautasella -teemavuotena jalkautimme uusia kansallisia ravitsemussuosituksia käytäntöön.

Nostimme esiin palkokasvien monipuolisuutta, sesonkien mukaisia kasviksia ja kestäviä kaloja. Opetimme sienien, marjojen ja luonnonryttien tunnistamiseen ja käyttöön. Ohjasimme ja annoimme vinkkejä, miten voi lisätä kasviksia ja kalaa lautasel-le. Kannustimme kotitarveviljelyyn ja pidimme yllä puutarhataitoja. Ohjasimme kestävien kulutusvalintojen tekemiseen ja vahvistimme kestävä kodinhoidon ja asumisen taitoja sekä taloudellista osaamista. Pidimme yllä varautumisen taitoja.

Vuoden neuvonta-aiheita olivat muun muassa Herkulliset herneet ja Kasvisruokamatka maailman ympäri, Kasvata palkokasveja, Luonnonrytiti tutuksi ja Kasvimaa. Marttapiireissä ja -yhdistyksissä järjestettiin kurseja ja tapahtumia, jotka liittyivät kestäviin ja terveellisiin ruokavalintoihin ja -tapoihin, luonnontuotteisiin, varautumiseen, kodinhoitoon, kohtuulliseen kuluttamiseen sekä kotipuutarhaan. Kasvisruokapainotteiset kurssit olivat kaikkein suosituimpia ja palkokasvien käyttö kurseilla oli jo hyvin yleistä. Lisäksi neuvonnassa pidettiin esillä omatoimista varautumista, kotitarveviljelyä, asumisen ja kodinhoidon taitoja sekä talousosaamista.

Neuvontaa oli tarjolla sekä kaikille kiinnostuneille, ikääntyneille, lapsiperheille, lapsille, jäsenille ja erityistä tukea tarvitseville.

Muutos lautasella -teema ja ravitsemussuosituksukset näkyivät vahvasti myös viestinnässä ja uusissa aineistoissa. Marttaliitossa pidettiin esillä myös luonnontuotteita, kestävään arkeen ja varautumiseen liittyviä aiheita eri kanavien viestinnässä, neuvonta-aineistoissa, mediahaastatteluissa ja vaikuttamistyössä. Marttapiireissä arjen hallintaan ja kestävään arkeen liittyvissä neuvontapalveluissa oli yli 92 300 osallistumiskertaa, joka oli reilu 15 000 vähemmän kuin 2024. Väheneeseen vaikutti mm. yleisavustuksen väheneminen ja hankkeiden päättyminen. Suurin osa neuvonnasta toteutettiin lähineuvontana. Lähineuvonta saa

hieman parempia arvioita ja tapahtumat koetaan mielekkäämpinä ja sosiaalisempina kuin verkko-neuvonta. Kuitenkin myös verkkokurssit koetaan hyvinä, ja ne lisäävät neuvonnan saavutettavuutta. Marttaliiton ja piirien yhteinen verkkokurssiverkosto kokoontui säännöllisesti ideoimaan ja suunnittelemaan ja markkinointia tehtiin keskitetysti.

Neuvontaa oli tarjolla myös liiton somekanavissa ja esimerkiksi Instagramin neuvonnallisia live-lähettyksiä katseltiin yhteensä 290 483 kertaa.

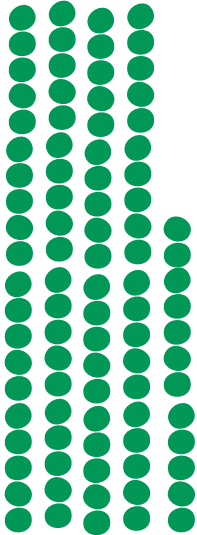
Marttojen valtakunnallinen puhelin- ja chatneuvonta tuki ihmisiä arjen pulmatilanteissa.

Kysy Martalta -chatissa vastattiin 324 kysymykseen. Eniten kysyttiin ruoanlaitosta, pyykinpesusta, puhdistus- ja pesuaineista, tarhanpoistosta, ruoan säilyvyydestä ja turvallisuudesta. Asiakkaista 81 % oli tyytyväisiä saamaansa vastaukseen. Chatin rinnalla toimi kevytbot, jonka kautta voi saada vastauksia yleisiin kysymyksiin silloin, kun chat ei ole auki. Valtakunnalliseen puhelinneuvontaan tuli hie-man aiempaa vähemmän puheluja. Yhteensä vastattiin 1462 puheluun. Eniten kysyttiin ruoasta ja ravitsemuksesta, siivouksesta ja säilönnästä. Kuluttajien kysymyksiin vastattiin myös sähköpostitse ja sosiaalisen median kanavissa.

Neuvonnan sisältöjä jaettiin runsaasti sosiaalisen median kanavissa. Marttaliitto ja piirit tarjosivat video-ohjeistuksia ja tuottivat verkkoluentoja sekä kurseja Martta-akatemia oppimisympäristössä ja muilla alustoilla. Neuvonnan yhteistyö median kanssa edisti kotitaloustaidoista viestimistä.

Martat.fi-sivuilta etsitään paljon käytännön ratkaisuja arjen tilanteisiin. Ruokaan, ravintoon, puutarhaan ja kodinhoitoon liittyviä vinkkejä katseltiin 7,8 miljoonaa kertaa. Vuonna 2023 tehdyn asiakaskyselyn mukaan sivustolta saa hyvin tietoa toimivaan ja kestävään arkeen. Martat.fi ilahduttaa ja herättää kiinnostusta kestävien valintojen tekemiseen sekä koetaan hyödylliseksi.

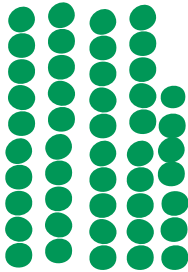
Neuvonnan arvioinnin taustalla oli ulkoisen arvi-

92 344

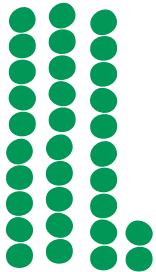
Neuvonnan tavoittavuus koko järjestössä

1 herne = 1 000 hlö

46 682

Osallistumiskerrat yleisavustuksella toteutetussa neuvonnassa

31 985

Osallistumiskerrat piirien omista avustuksissa

13 677

Osallistumiskerrat valtakunnallisissa erillisavustuksissa

4 355

Ryhmä- ja joukkoneuvontatapahtumaa

1 462

Kysymystä valtakunnallisessa neuvontapuhelimessa

324

Kysymystä Kysy Martalta-chatissa

Neuvonta 2025

oinnin yhteydessä laadittu arviointimalli. Sen mukaan 2025 kerättiin välitöntä asiakaspalautetta, teetettiin sidosryhmäkysely ja hyödynnettiin itsearviointia. Laatuksiterien perusteella taso on pysynyt hyvänä. Välittömän kurssipalautteen (1974–2143 vastaajaa) mukaan asiakkaat oppivat uusia asioita (84 % vastaajista), kokivat toiminnan hyödylliseksi (90 %) sekä ilahtuivat ja virkistyivät (91 %). Kiinnostus kestävämpien valintojen tekemiseen lisääntyi (62 %). Kurssilaiset aikoivat kokeilla oppimaan käytännössä (86 %). He kokivat, että toiminnassa kaikkia kohdeltiin reilusti (93 %), ja he suosittelisivat toimintaa muille (92 %). Kokonaisarvosana toiminnasta oli 4,6/5.

Sidosryhmäkyselyn mukaan Marttojen neuvonta on vaikuttavaa ja tärkeää. Marttajärjestö vastaa hyvin tavoitteisiin edistää ruoanvalmistustaitoja, kestäviä ruokavalintoja, kestäväää kulutusta ja kodinhoitoa. Se tuo lisäarvoa yhteiskunnalle. Neuvonta perustuu tutkittuun tietoon, käytännön kokemukseen ja neuvonta on ammattitaitoista. Sidosryhmien mielestä olemme luotettava ja arvostettu. Yhteistyön kehittäminen eri sidosryhmien kanssa on keskeinen tekijä toiminnan vaikuttavuuden lisäämisessä.

Neuvonnan asiantuntijat kirjoittivat mielipidekirjoituksia ja blogeja, jotka liittyivät kestäväään ruokaan, luontoon, kohtuulliseen kuluttamiseen ja talouteen. Marttaliiton ja -piirien asiantuntijat antoivat kotitalousneuvontaan liittyviä haastatteluja medialle ja vierailivat yhteistyökumppaneiden podcasteissa. Haastatteluissa korostuivat erityisesti terveellinen ja edullinen kotiruoka, kodinhoito, kotitarveviljely, kompostointi, luonnonyrttien ja sienten kerääminen ja käyttö ja raha-asiat. Marttaliitto tuotti neuvonta-, viestintä- ja markkinointiaineistoa piirien tueksi.

Lopputuloksen vuoden toiminnoista ja tuotoksista oli tavoitteisiin ja resursseihin nähden hyvä.

KESTÄVÄ ARKI

Marttojen kotitalousneuvonta tarjosi tietoa ja käytännön ratkaisuja kestävään arjen valintoihin ja kannusti oppimaan ja pohtimaan omia taitoja. Marttapiireissä ja -yhdistyksissä järjestettiin kasvisruokiin, luonnontuotteisiin, uusiin ravitsemussuosituksiin, varautumiseen, kohtuulliseen kulutukseen, kodinhoitoon ja puutarhaan liittyviä kursseja ja tapahtumia. Valtakunnallinen Muutos lautasella -tietoisku liittyi vuoden teemaan.

Ruoka- ja ravitsemusneuvonta keskittyi uusien ravitsemussuositusten jalkauttamiseen; niistä tiedottamiseen ja taitojen vahvistamiseen. Kannustimme erityisesti lisäämään kasvien ja palkokasvien käyttöä. Pidimme esillä myös kotimaisen kalan ja luonnontuotteiden käyttöä. Tarjosimme uusia ja houkuttelevia ruokaohjeita, joiden avulla terveyttä edistäviä valintoja on maukasta toteuttaa kotona. Osallistuimme Helsingissä järjestetyille ruokamessuille, missä neuvoimme idätystä ja versotusta sekä palkokasvien käyttöä. Vapaaehtoisille pidettiin Herkullista herneestä -ketjukoulutuksia. Yhdistyksiä kannustettiin pitämään tietoisuuksia ravitsemussuosituksista mm. uusien marthaillamallien kautta. Martat edistivät taitojen oppimista ja itse tekemistä sekä ohjasivat kansalaisia myös kotitalouksien varautumisen kannalta keskeisten taitojen ja raaka-aineiden pariin.

Uudet aineistot käsitelivät teemamme mukaisesti monipuolisesti kasvisruokia. Pidimme esillä etenkin kotimaista hennettä ja tutustuimme kasvisruokiin ympäri maailmaa. S-ryhmän kanssa tehtiin yhteistyötä lasten Ässäkokki-ruokakurssien parissa.

Sydänliiton kanssa tehtiin viestinnällistä yhteistyötä sosiaalisen median kanavissa ravitsemusaiheista osana suosittelun jalkautustyötä. Myös Suomen vapaa-ajankalastajien kanssa tehtiin viestinnällistä yhteistyötä, jonka tavoitteena oli kannustaa suomalaiset kalastusharrastuksen pariin sekä käsittelemään ja käyttämään monipuolisesti kotimaista kalaa. Marttaliitto oli asiantuntijana mukana ikäryhmäkohtaisten (työaikaisten ja lapsiperheiden) ravitsemussuositusten laadinnassa.

Kotipuutarhaneuvonnassa keskityttiin erityisesti kotitarveviljelyyn, monimuotoiseen kotipihaan ja kompostointiin. Pieni kasvima- ja Satoa kasvihuoneesta oppaat valmistuivat. Koulutettiin vapaaehtoisia puutarhamarttoja ja käynnistettiin piirin puutarhamattatoimintaa. Järjestettiin Kasvata palkokasveja -ketjukoulutuksia ja tuotettiin puutarhaisälttöä nettisivuille. Martta-akatemiassa järjestettiin 1–5 opintopisteen laajuisia puutarhaverkkokursseja. Puutarhaliiton kanssa toimittiin yhteistyökumppanina Avoimet puutarhat -tapahtumassa. Arktisten Aromien kanssa toteutettiin Luonnosta puutarhaan viestintäkampanja ja yhteisiä podcasteja. Pikkuvihreän kanssa toteutettiin yhteistyössä huussiwebinaari ja kannustettiin käymäläjätteen hyötykäyttöön.

Vuoden luonnontuotteiksi valittiin yhteistyössä Arktisten Aromien kanssa nokkonen, pihlajanmarja ja lampaankääpä. Valinnoilla nostettiin esille terveellisiä luonnontuotteitamme ja niiden monipuolisia käyttömahdollisuuksia. Vuoden luonnontuotteista järjestettiin avoin webinaari ja tehtiin esitteet. Marttojen valtakunnallisena sienipäivänä ja sieniviikolla marttapiirit järjestivät tapahtumia ja neuvontaa, sienimartat toimivat neuvonta-apuna.

Piirit järjestivät Sienet tututuiksi- ja Luonnonyrtit tutuksi –ketjukoulutuksia. Martta-akatemiassa järjestettiin Luonnonyrttien ja Sienestyksen peruskurssit. Osallistuimme Säteilyturvakeskuksen (STUK) Sienet 2025 kampanjaan.

Marttaliiton ympäristöohjelmaa päivitettiin ja Marttaliitolle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti. Osallistuimme Koneen Säätiön Suuren Metsädialogipäivään järjestämällä ympäristömartoille Helsingissä dialogin. Marttaliitto oli yhteistyökumppanina Kuluttajaliiton Jaa se!- ja Hävikkihyppy-hankkeissa sekä osallistui hankkeen puitteissa järjestetyn innovaatiohaasteen sparraajiksi. Olimme mukana Itämeripäivässä kumppanina.

OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

Marttaliitto oli jäsenenä KOVA-toimikunnassa, Vapaaehtoisen pelastuspalvelun keskustoimikunnassa ja Turvallisuuskomitean järjestöverkostossa. Yhteistyötä tehtiin mm. Naisten valmiusliiton ja Suomen Partiolaisten kanssa. Suomen Punaisen Ristin kanssa laadittiin yhteistyöpöytäkirja koskien vapaaehtoisten marttojen koulutusta ja kutsumista osaksi laajempia Punaisen Ristin koordinoimia auttamisoperaatioita. Marttaliiton edustajat pitivät luentoja Maanpuolustus-kursseilla. Työryhmissä nostettiin esiin varautumista henkisen kriisinkestävyyden ja toimivan arjen sekä ympäristön muutosten ja niihin sopeutumisen näkökulmista. Olimme mukana suomi.fi-varautumisoppaan sisältötyöryhmässä ja martat.fi-sivuston linkit ovat oppaan käytetyimmät linkitykset.

Kestävä arki, kotitarveviljely, luonnontuotteet ja taloudellinen varautuminen ovat keskeisiä varautumisen sisältöjä marttajärjestössä. Kotoutumiseen ja monikulttuurisuuteen liittyvät teemat tukevat varautumista.

TALOUSOSAAMINEN

Taloudellisesti haavoittuvien ryhmien, erityisesti nuorten ja lapsiperheiden, talousosaamista edistettiin osana Kestävät talouspolut-hanketta. LähiTapiolan lahjoitus mahdollisti Talousosaamista hyvää arkeen -toimintaa lapsiperheille ja nuorille. Oman talouden hallintaa käsiteltiin myös Lapsiperheiden arjen tukeminen- ja Arki sujuvaksi -toiminnassa sekä viestinnän eri kanavilla. Osallistuttiin lukuisiin tapahtumiin, keskusteluihin ja verkostoihin talousosaamisen edistämiseksi ja annettiin haastatteluja medialle. Nordnet myönsi Marttaliitolle Vuoden sijoitusteko -tunnustuksen järjestön pitkäaikaisesta talousosaamisen edistämisestä. Erityisesti nuorten neuvontaan julkaistiin yhteistyössä Takuusäätiön kanssa Hallitse rahojasi -verkkokurssi, joka tehtiin Kestävät talouspolut -hankkeessa.

Marttaliitto toteutti myös digitaaliseen talousosaamiseen ja kuluttajataitoihin liittyvän 8-osaisen

Hyvän arjen turvaverkot, tietoturvasta testamenttiin -webinaarisarjan. Livekatsojia luennot keräsivät yhteensä 580 henkilöä. Tallenteet luennoista lisättiin katsottavaksi Martta-akatemiaan sekä Marttaliiton YouTube-kanavalle.

LAPSET JA LAPSIPERHEET

Marttapiirit ja -yhdistykset järjestivät lapsille Junnukokki-kursseja, Karjalaiset perinneleivonnaiset -kursseja ja S-ryhmän tukemia Ässäkokki-kursseja. Marttaliitto ja -piirit edistivät lapsiperheiden arjen hallintaa ja talousosaamista kumppaneinaan Takuusäätiö sekä Mieli ry:n YLVA-hanke. Lisäksi Lapsiperheiden arjen tukeminen -toiminnalla vahvistettiin pikkulapsiperheiden arjen taitoja. Liitto osallistui eri järjestöjen yhteisiin kampanjoihin, jotka koskivat lapsiperheiden asioita. Loppuvuodesta alkoi myös yhteistyö THL:n Vanhemmuuden tuki -hankkeen kanssa.

OSALLISTUMINEN KAMPANJOIHIN, TAPAHTUMIIN JA KEHITTÄMISHANKKEISIIN

Marttaliitto osallistui muun muassa seuraaviin viestinnällisiin kampanjoihin:

Energiansäästöviikko, Global Money Week, Hävikkiwiki, Itämeripäivä, Kotimaisen ruoan päivä, Lapsen oikeuksien päivä ja viikko, Vanhemmuuden päivä, Perheiden parhaaksi -perhekeskuskampanja, Älä osta mitään -päivä, World Ecolabel Day ja SDG Flag Day.

Marttaliitto osallistui seuraaviin tapahtumiin ja työryhmiin:

Kestävän kehityksen toimikunta, Muovitekartan yhteistyöverkosto, Talousosaamisen neuvottelukunta, Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kokoamiin ruokasuositustyöryhmiin: Koko perheen ruokasuositus ja Työaikainen ruokasuositus, Sosiaali- ja terveysministeriön Terveystietä -ohjelman ravitsemusviestintäkampanjan työryhmä, Ympäristömerkintälautakunta, Vankimessut ja VAT-verkosto. Suomen köyhyyden vastaisen verkoston (EAPN-Fin) lapsiperheköyhyysohjelma, Kannustavan vanhemmuuden verkosto, DigiFinlandin koordinoima sähköinen perhekeskusverkosto, Perheet keskiöön! -perhekeskusverkosto, Vauvan päivä.

Lisäksi Marttaliitto osallistui seuraaviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin:

Homings, DeCarbon Home, Leg4Life, Just food, Just energy, YLVA - Ylivelkaantuneiden mielenterveyden ja vanhemmuuden tukeminen, Ruokatulevaisuudet, SmartDairy ja Ilmastoratkaisujen vauhdittaja (ACE). Turun yliopiston Lapsiperheen vahvat rahataidot (VaRa) -intervention kehittäjäryhmä, PTT:n, Vaasan Yliopiston ja Takuusäätiön Ympäristöviisas talousosaaminen -ohjausryhmä.

Kohdennettu neuvonta

ARKI SUJUVAKSI Toiminta vahvisti osallistujien arjen taitoja ja sosiaalisia taitoja. Arki sujuvaksi -kursseja toteutettiin kaikissa marttapiireissä sekä liiton järjestäminä. Osallistujina oli mielenterveys- ja päihdekuntoutujia, rikosseuraamusasiakkaita, maahan muuttaneita sekä työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria.

Arki sujuvaksi -toimintaa toteutettiin pääosin pienryhmätoimintana, jota täydensi pieni määrä osallistavia luentoja. Sekä määrälliset että laadulliset tavoitteet saavutettiin ja suurelta osin ylitetiin. Laadullinen palaute oli edellisvuosien tapaan erinomaista. Arjen taitojen peruskurssien lisäksi osallistujat suorittivat 24 opintopistettä ja 24 hygieniapassia.

Kurssitoimintaan osallistui 1905 henkilöä, kurssikertoja oli 840 ja osallistumiskertoja 4 752. Messuilla, tapahtumissa ja verkostoissa kohtasimme lisäksi noin 600 henkilöä. Marttaliiton ja -piirien yhteistyötahoja oli noin 130. Valtakunnallisista kumppaneista tärkein oli Rikosseuraamuslaitos.

Piirien henkilöstö sai päivittäistä tukea käytännön kurssitoiminnan haasteisiin sekä rahoituksen, talouden ja hallinnon osaamiseen. Piirien asiantuntijoiden vuosittaisilla koulutuspäivillä teemana oli Muutos lautasella. Vahvistimme ryhmänohjaustaitoja ja asiantuntijuutta erityisryhmien

kanssa työskentelyssä. Työnohjukset jatkuivat asiantuntijoiden työhyvinvoinnin ja ammatillisen kehittymisen tukena.

Uudet ja päivitetty neuvonta-aineistot tukevat kurssitoimintaa. Sekä aineistojen tuotannossa että viestinnässä painotimme toiminnan ja kohderyhmien kannalta keskeisiä ja tärkeitä teemoja (arjen ja asumisen tukeminen, edullinen ja maukas ruoka, uudet ravitsemussuositukset kohderyhmien arjessa).

Takuusäätiön ja Kirkkopalvelujen kanssa yhteistyössä toimitettu ja levitetty, asiakastyössämme testattu Maukas arki kuuluu kaikille -vihkonen vastaa vallitsevassa yhteiskunnallisessa tilanteessa sekä Marttojen omien kurssiryhmien että monien muiden taloudellisesti haastavassa tilanteessa olevien kansalaisten tarpeisiin. Maukas arki -vihkoselle saatiin Selkokeskuksen selkötunnus. Vihkonen löytyy Marttojen verkkosivujen ohella sähköisestä Issuu-palvelusta, Kirkkopalvelujen materiaaleista ruoka-aputoimijoille sekä Selkokeskuksen, Ruokaviraston, Takuusäätiön ja yksittäisten hyvinvointialueiden verkkosivuilta.

Painettuna se on levinnyt laajasti paitsi omassa kurssitoiminnassamme, myös yhteistyökumppanien asiakastyöhönsä painattamana, painosmäärä yhteensä 16 800 kappaletta.

Vuoden 2024 avustukseen saatu huomattava korotus turvasi vuonna 2025 avustuksen leikkauksesta huolimatta kaikkien piirien ja kohderyhmien mukanaolon toiminnassa, suunnitellun asiakastyön toteutumisen sekä toiminnan

kehittämisesurssit.

Vuoden aikana teimme järjestönä monella rintamalla työtä rahoituksen jatkoturvaamiseksi. STEAn tekemä toiminnantarkastus, tuloksellisuusraportista saatu palaute, STEAn kanssa käydyt keskustelut sekä näistä seuranneet toiminnan muutokset ja tarkennukset varmistivat toiminnan jatkumisen myös vuodelle 2026.

Arki sujuvaksi -toimintaa rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö järjestöavustuksilla.

KESTÄVÄT TALOUSPOLUT (2022–2025) on Marttojen ja Takuusäätiön yhteinen hanke, jossa kehitetään ekososiaalista ta-

lousneuvontaa. Kohderymänä on taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt. Hankkeen sisältöalueet ovat tiedonkeruu ja tiedon tuottaminen, kokeileminen ja kehittäminen sekä viestintä ja vaikuttaminen. Tavoitteena on vahvistaa kohderyhmän taloudellista toimintakykyä, arjen ja talouden hallintaa sekä osallisuutta. Vuonna 2025 piireissä ei toteutettu kurssitoimintaa.

Hanke päättyi Marttaliitossa 31.3.2025. Alkuvuoden aikana jalkautettiin hankkeen tuloksia, erityisesti Ekososiaalisen talousneuvonnan mallinnusta. Mallinnuksen tavoitteena on tukea ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia planetaarisissa rajoissa vahvistamalla henkilökohtaista talousosaamista. Mallinnuksen ryhmämuotoisessa toiminnassa pohditaan, miten voimme tukea arjen hyvinvointia ja vahvistaa motivaatiota omien talousasioiden suunnitteluun ja kestävään kuluttamiseen silloinkin, kun rahaa on vähän. Mallinnuksen jalkauttamiseen tuotettiin kolme animaatia. Mallinnuksen materiaalit ovat kaikille avoimesti jaossa [martat.fi-sivustolla](https://www.martat.fi/sivustolla).

Hankkeen työntekijät osallistuivat Itä-Suomen yliopiston ainedidaktiseen symposiumiin sekä Into2025-päiville. Hankkeessa järjestettiin lopputapahtuma 22.1.2025 Helsingissä. Hanke osallistui myös Kansallisiin dialogeihin Stadin Am-

mattiopiston ryhmän kanssa. Teemana keskustelussa oli mielen voimavarat.

Hankkeessa julkaistiin myös uudistettu Hallitse rahojasi -verkkokurssi raha-asioiden opetteluun erityisesti nuorille. Kurssi löytyy Takuusäätiön ylläpitämältä Howspace-alustalta.

Hanketta rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö järjestöavustuksilla.

LUONTOKOTI -hanke oli kolmivuotinen 2022–2024 STEA-rahoitteinen kehittämishanke, jonka toteuttivat Marttaliitto ja Moniheli ry. Hankkeessa tutustuttiin maahan muuttaneita suomalaisen luontoon, luonnontuotteisiin ja kotipuutarhaviiljelyyn. Keväällä 2025 kahdessa piirissä järjestettiin vielä muutama ylimääräinen kurssikerta ja tapahtuma, hanketyöntekijät järjestivät lopputapahtuman pääkaupunkiseudun yhteistyökumppaneille Nuuksiassa (yhteensä 9 tapahtumaa ja 159 osallistujaa), tehtiin viestintää ja materiaaleja nettisivuille. Hanke mahdollisti toimijuutta, yhdessä tekemistä ja vahvisti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Hanketta rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö järjestöavustuksilla.

LAPSIPERHEIDEN ARJEN TUKEMINEN -toiminnassa vahvistettiin pikkulapsiperheiden arjen taitoja ja hyvinvointia kotitalousneuvonnalla. Kohderyhmänä olivat alle 1,5-vuotiaiden lasten perheet. Käytännön toimintaa toteutettiin kaikissa marttapiireissä sekä myös liiton asiantuntijan toimesta. Kotitalousasiantunti-

jat pitivät perheille kursseja ja luentoja sekä tekivät neuvonnallisia kotikäyntejä. Toiminnan teemoja olivat muun muassa alle 1-vuotiaan ruokavalion erityispiirteet, sose- ja sormiruokailu, koko perheen ruoka ja ravitseminen, arkirytmä, kodinhoito sekä omat taloustaidot. Taloustaitoja vahvistettiin mm. talousaiheisella kurssisarjalla ja uusilla keskustelukorteilla. Toimintaa toteutettiin pääasiassa lähineuvontana.

Kursseja toteutettiin 146, luentoja ja tietoskua 55 ja kotikäyntejä 38. Lisäksi osallistuttiin 17 lapsiperhetapahtumaan. Kurssilla, luennoilla sekä kotikäynneillä kohdattiin 2258 pikkulapsiperheen jäsentä, kohtaamiskertoja oli 3052. Joukkoneuvontatilaisuuksissa, kuten messuilla ja lapsiperhetapahtumissa tavoitimme lisäksi noin 1100 ihmistä. Lisäksi kohderyhmää tavoitettiin laajasti sähköisissä kanavissa, niin verkkoluontojen kuin lyhytvideoiden ja muiden sosiaalisen median päivitysten kautta. Sisältöjä tuotettiin myös Marttojen verkkosivuille.

Kotitalousasiantuntijoiden vuosittaisessa kehittämisspäivässä käsiteltiin ajankohtaisia sisältöjä sekä jaettiin kokemuksia asiantuntijoiden kesken. Käytännön neuvontatyön tueksi Marttaliitto tuotti uusia materiaaleja mm. lapsiperheiden ravitse-

musneuvontaan ja kodinhoitoon.

Marttaliiton ja piirien alueellisia yhteistyökumppaneita oli yhteensä n. 80 kpl. Yhteistyötä tehtiin muun muassa kuntien ja hyvinvointialueiden lapsiperhetoimijoiden, seurakuntien ja järjestöjen kanssa. Valtakunnallista yhteistyötä tehtiin muun muassa Ensi- ja turvakotien liiton ja Lastensuojelun keskusliiton kanssa.

Lapsiperheiden arjen tukeminen -toiminnassa oltiin mukana monissa eri järjestöjen yhteisissä kampanjoissa ja tapahtumissa, kuten Lapsen oikeuksien viikon viestintäkampanjassa ja Vauvan päivä -tapahtumassa. Olimme aktiivisia myös muissa valtakunnallisissa verkostoissa ja kampanjoissa pitäen esillä lapsiperheiden asiaa kotitalousneuvonnallisesta näkökulmasta.

Marttaliitto koordinoi toimintaa valtakunnallisesti. Toimintaa rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö järjestöavustuksilla.

MAKUMATKA KARJALAAN

Marttapiirien kotitalousasiantuntijat järjestivät yhteensä 15 Karjalaisia leivonnaisia -aiheista kurssia. Osallistujia oli yhteensä 226. Kursseja pidettiin eri puolilla Suomea 10 eri marttapiirin alueella. Kurssien kautta voimme ylläpitää ja vahvistaa sekä ruokakulttuuria että kädentaitoja. Hanketta rahoitti Karjalan Kulttuurirahasto.

TALOUSOSAAMISTA HYVÄÄN ARKEEN

Kurssisarjoilla vahvistetaan osallistujien taloudellista toimintakykyä, osallisuutta sekä kestävä arjen ja talouden hallinnan taitoja hyödyntäen ekososiaalisen talousneuvonnan mallia. LähiTapiolan rahoittamassa toiminnassa toteutettiin viiden marttapiirin alueella yhteensä 72 kurssikertaa, joille osallistui 349 nuorta ja 122 osallistujaa lapsiperheestä. Toiminta jatkuu ja laajenee kahdeksan piirin alueelle vuonna 2026.

ÄSSÄKOKKI Martat järjestivät 8–12-vuotiaille Ässäkokki-kursseja, joilla tehtiin kasvipainotteista ruokaa, leivottiin ja tutustuttiin satokausiajatteluun. Yhteistyössä S-ryhmän kanssa järjestettiin 104 kurssia, joille osallistui 1069 lasta. Heistä 1059 oli mukana ensimmäistä kertaa. Yhteistyö jatkuu vuonna 2026–2027.

HÄVIKKIHYPPI Marttaliiton keskeiset tähänastiset toimet Hävikkihyppy-hankkeessa ovat olleet hankkeen koordinointi Marttapiireihin, neuvoa-antavaan ohjausryhmään osallistuminen sekä viestinnän ja paikallistapahtumien toteutus. Paikallistapahtumia toteutetaan yhdessä Marttapiirien kanssa. Tapahtumissa Marttapiirien kotitalousasiantuntijat toteuttavat havainnollistavia näyttelypisteitä eri puolilla Suomea. Tapahtumat ostettiin piireiltä siten, että tapahtumia toteuttaa yhteensä viisi piiriä. Tapahtumia on tähän mennessä järjestetty yhteensä yhdeksän, mikä on noin puolet suunnitelluista neuvontapahtumista. Tapahtumiin osallistui yhteensä 1 370 henkilöä.

Järjestötoiminta

JÄSENYYYDET

Marttajärjestön jäsenyyksien määrä laski vuoden aikana merkittävästi (6 %) ja edellisinä vuosina saavutettu jäsenmäärän laskun hidastuminen katkesi. Jäsenyyksiä oli vuoden lopussa 35 000. Jäsenmäärä kasvoi ainoastaan Pohjois-Pohjanmaan piirien alueella (+16.1 %), mikä selittyy seitsemän Kainuun yhdistyksen siirtymisellä tähän piiriin.

Uusia jäsenyyksiä alkoi 15 % vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin uusien jäsenyyksien määrä kasvoi merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Uusia jäsenyyksiä oli kuitenkin enemmän, kuin vuosina 2020–2023. Uusien jäsenyyksien keskimääräinen ikä oli 52,5 vuotta, kun kaikilla jäsenillä se oli 65,3.

Päättäneiden jäsenyyksien määrä nousi jopa korkeammaksi, kuin koronavuonna 2020, jolloin jäsenyyksiä päättyi merkittävästi normaalia enemmän. Jäsenyyden päättäneiden keskimääräinen ikä oli 60,6. Jäsenlajin ja yhdistyksen vaihto näkyvät sekä uusissa että päättäneissä jäsenyyksissä, näitä oli 571.

Marttaliitto selvitti jäsenyyden päättymisen syytä kyselyllä, johon vastasi 1 040 ihmistä. Suurin syy jäsenyyden päättymiseen oli henkilökohtainen syy tai elämäntilanne (33,5 %). Toiseksi suurin syy puolestaan se, että yhdistyksen toiminta ei vastannut odotuksia (27,5 %). Marttajärjestön arvot ja

KRISTINA KONTIONIEMI

kannanotot olivat syynä 15,5 %:lla ja jäsenmaksun nousu 13,7 %:lla.

Marttayhdistyksiä oli vuoden päättyessä 882 ja toimintaryhmiä 62. Vuoden aikana perustettiin 3 uutta yhdistystä, jotka olivat Posion Martat, Multicultural Marthas ja Heinäveden Martat. Uusia toimintaryhmiä perustettiin 9. Näistä 8 oli toiminut aiemmin itsenäisenä yhdistyksenä ja siirtyi nyt toimintaryhmäksi toisen yhdistyksen yhteyteen.

Vuoden aikana lakkautettiin 43 lakkautettua yhdistystä. 376:n jäsenyyden päättymisen syy oli yhdistyksen lakkautuminen.

MARTTATOIMINTA

Marttayhdistyksissä tehdään ja opitaan yhdessä. Yhdistyksiä kannustettiin toteuttamaan innostavaa ja kiinnostavaa toimintaa, jossa halutaan pysyä mukana ja johon halutaan tulla mukaan. Marttaliitto teki yhdistyksille toimintasuunnitelmapohjan, jossa näkyivät vuoden keskeiset toiminnot ja painopisteet. Sitä käytti 71 % yhdistyksistä. Marttapiirien tai vertaismarttojen järjestämiin toiminnansuunnitteluiltoihin osallistui 26 % yhdistyksistä, mikä oli vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhdistyksille tehtiin seuraavat valmiita marttailan suunnitelmat: Uudet ravitsemussuosituksen, Luovuutta leivänpäällisiin, Vuoden luonnontuot-

Emma ja Johanna Ranto liittyivät marttoihin äitinsä vanavedessä. Omassa yhdistyksessä on heidän mielestään hyvin lämminhenkinen ilmapiiri.

teet, Itämeripiknik, Pieni sieninäyttely ja Vuoden luonnontuotteet. Monet yhdistykset hyödynsivät suunnitelmia. Ideoita marttailtojen ja tapahtumien järjestämiseen yhdistykset saivat myös ketjukoulutuksista, joihin osallistui kolmasosa yhdistyksistä. Toiminnan suunnittelulla vahvistettiin yhteisten teemojen ja tapahtumien toteutumista valtakunnallisesti.

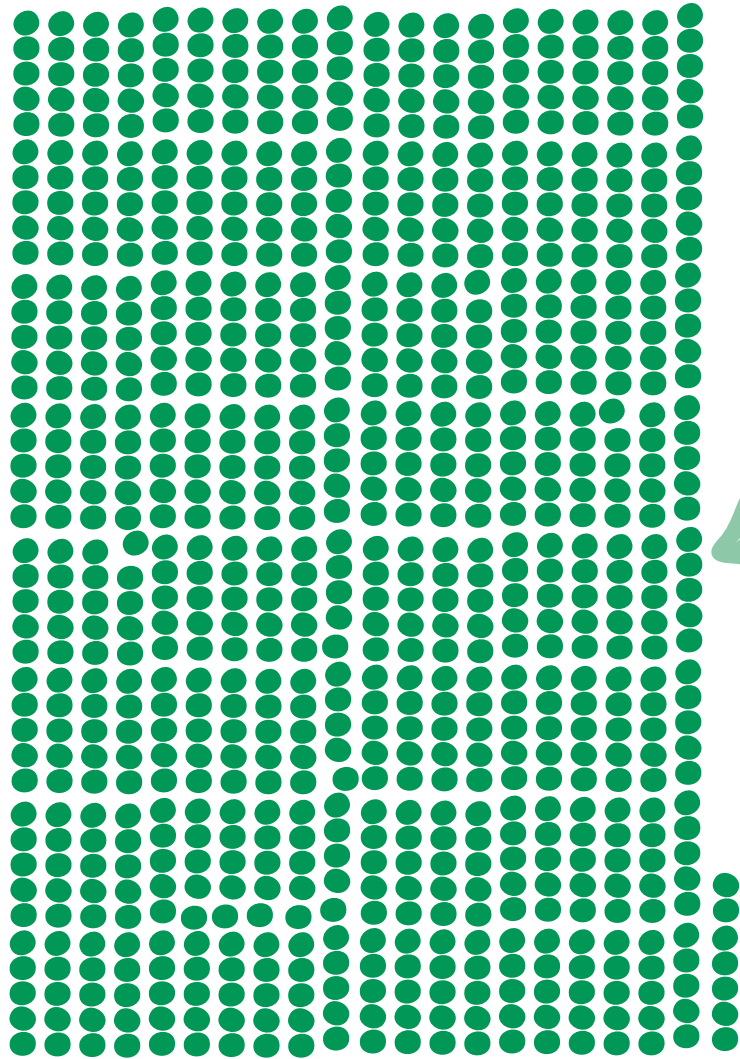
Vuoden teema, Muutos lautasella nosti ruoan ja ravitsemuksen (80 %) yhdistysten toiminnan yleisimmäksi teemaksi ohi kädentaitojen. Muita yleisiä pääteemoja olivat kädentaidot (75 %), kulttuuri (58 %), luonnontuotteet (49 %) ja liikunta (38 %). Jäseniä kiinnostavat erityisesti uudet ideat ja uusien taitojen oppiminen.

Yhdistykset ja toimintaryhmät järjestivät yhteensä 25 200 tapahtumaa, joihin kirjattiin yhteensä 900 000 osallistumiskertaa, mikä on lähes 100 000 käyntiä enemmän kuin edellisvuonna. Eniten järjestettiin kädentaitoihin, kulttuuriin, hyvinvointiin liikuntaan ja ruokaan liittyviä marttailtoja ja tapahtumia.

Kaikkiaan yhdistyksissä ja toimintaryhmissä kirjattiin 422 800 tuntia vapaaehtoistoimintaa. Eniten vapaaehtoistunteja tehtiin käsitöiden ja ruoan parissa. Kirjattujen vapaaehtoistoiminnan tuntien määrä laski 14 prosenttiyksikköä.

Rautalammin Martat elvyttivät vanhoja perinteitä. Pellavapellolla Jaana Juhala, Ulla Jäntti, Terhi Pakarinen, Ella Peura ja Jaana Jalkanen.

881

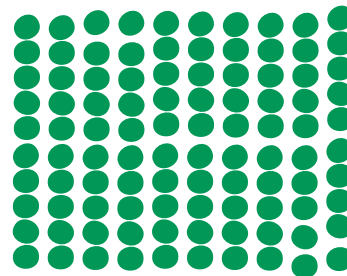
Marttayhdistystä

KRISTINA KONTTONIEMI

**Toiminta
2025**

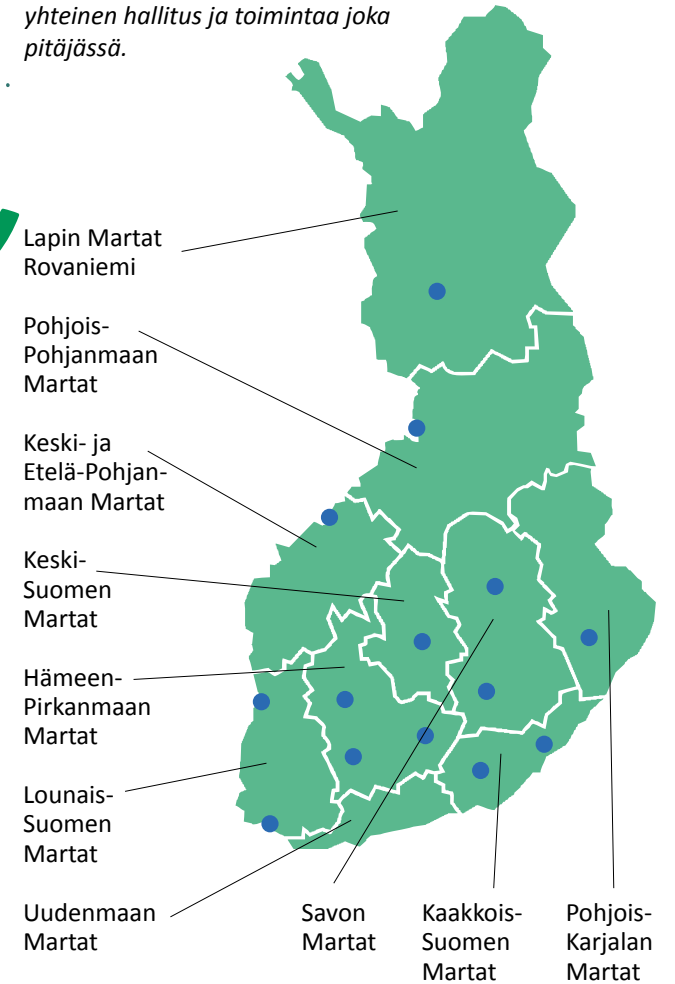
10
Piiriä

62

Toimintaryhmää

Pohjoisen Keski-Suomen marttayhdistykset päättivät turvata toimintansa yhdistämällä voimansa. Syntyi Neljän kunnan Martat, jolla on yksi yhteinen hallitus ja toimintaa joka pitäjässä.

VUODEN TAPAHTUMAT JA KAMPANJAT

Vuosi alkoi avointen ovien Martan Mocktail -tapahtumilla, joiden tavoitteena oli saada uusia jäseniä järjestöön. Tapahtumia järjesti noin 200 yhdistystä. Lisäksi toteutettiin monikanavainen jäsenhankinnan viestintäkampanja. Kampanja lisäsi tammi-helmikuussa liittyneiden jäsenten määrää 14 %:lla ja yhdistykset saivat tapahtumillaan paljon huomiota.

Maaliskuussa martat kokoontuvat samaan aikaan eri puolilla Suomea Pabubileisiin.

Maailman suurimmassa marttaillassa syötiin yhdessä ja innostuttiin palkkasveista, kuten pavuista ja herneistä sekä niiden monipuolisesta käyttämisestä. Tapahtuma innosti mukaan lähes 200 marttayhdistystä, joista osa järjesti useampia tapahtumia.

Marttailukevät huipentui Mahtavaan marttalenkkiin. Mukaan ilmoittautui 260 yhdistystä ja tapahtumapäivänä ulkoili noin 2 700 marttaa. Monin paikoin sää suosi – eikä kaikkia sadakaan haitannut. Reippailtuja kilometrejä kertyi huikeat 11 000, mikä vastaa matkaa Etelä-Afrikkaan tai Hawaille. Marttaliitto innosti tapahtumalla yhdistykset liikkumaan ja ulkoilemaan yhdessä. Marttalenkin pituuden ja vaatimustason sai jokainen yhdistys päättää itse. Yhdistykset järjestivät myös yhteisiä tapahtumia.

Syyskuisen marttailuviikon teemana oli kaalivalankumous. Viikon aikana marttayhdistyksissä tutustuttiin kaaleihin, toteutettiin kaalinäyttelyitä ja maisteltiin erityisesti kyssäkaalia, joka oli monelle varsin vieras. Samalla neuvottiin uusista ravitsemussuosituksista ja kannustettiin syömään enemmän kasviksia.

Vuoden muita valtakunnallisia tapahtumia olivat Martan päivä, valtakunnallinen sienipäivä ja sie-

niviikot sekä lokakuu on puurokuu, jolloin yhdistykset keräsivät lahjoituksia Marttojen kehitysyhteistyölle. Marttaliitto teki ohjeistukset ja aineistot kaikkiin tapahtumiin.

Marttaliitto innosti marttoja marras-joulukuun jäsenhankintatalkoisiin. Uuden jäsenen tuona aikana Marttoihin tuonut jäsen sai kiitokseksi Marttojen verkkoruokakurssin. Kampanjan idea perustui suosittelun voimaan, sillä puolet martoista on liittynyt järjestöön, kun joku ystävä tai tuttava on pyytännyt mukaan. Kampanjaan osallistui 65 marttaa ja sillä saatiin 67 uutta jäsentä. Kampanja ei onnistunut odotetusti.

JÄRJESTÖKOULUTUKSET JA MARTAN ILTAPALAT

Viides valtakunnallinen marttayhdistysten puheenjohtajien koulutus toteutettiin etäyhteyksillä. Koulutuksessa oli 93 osallistujaa. Toiminnalliseen koulutukseen kuului 6 lähikertaa ja välitehtäviä. Osallistujista suuri osa oli toiminut vasta vähän aikaa puheenjohtajana tai tiesi, että tulee valituksi puheenjohtajaksi yhdistyksen seuraavassa kokouksessa. Mukana oli myös konkareita. Kaikki osallistujat (100 %) olivat valmiita suosittelemaan koulutusta muillekin. Lisäksi järjestettiin rahastonhoitajien koulutus.

Martan iltapalat kokosivat etäyhteyksillä marttoja ja marttayhdistysten toimijoita ajankohtaisten ja hyödyllisten teemojen pariin. Vuoden ensimmäinen Martan iltapala oli ruokateemavuoden avaus, johon oli ilmoittautunut yli 200 marttaa. Osa osallistui isommalla porukalla yhdeltä koneelta. Suurimmassa ryhmässä oli 10 marttaa. Illan aikana kerrottiin

Marttojen ruokaneuvonnasta ja sen tavoitteista, uusista ravitsemussuosituksista, Muutos lautasella -teemavuoden sisällöistä ja tapahtumista ja kutsuttiin mukaan Marttojen ruokahaasteeseen.

Muut vuoden Martan iltapalat olivat Yhdistysten yhdistyminen, Helpompaa yhdistyshallintoa, Miten löydetään seuraava puheenjohtaja ja miten vaihto tapahtuu?, Mitä Marttojen tuella on saatu aikaan. Terveiset Kamerunista!, Marttojen koulutusmahdollisuudet ja vapaaehtoisen koulutuspolku, Jäsenhankinta ja vuoden 2026 jäsenhankintakampanja sekä Kysy yhdistystoiminnasta.

Marttaliitto koulutti yhdistyksiä käyttämään kotisivutyökalu Yhdistysavainta, jäsenrekisterinä toimivaa Marttarekisteriä, tilastointiin käytettävää Marttatilastoa ja kuvien ja julisteiden tekoon käytettävän Canva-ohjelman käyttöä.

VAPAAEHTOISTEN VUOSI

Vuosi 2025 oli vapaaehtoisten marttojen vuosi. Martat toimivat monenlaisissa vapaaehtoistehtävissä ja vuoden aikana nostimme vapaaehtoisiamme esiin ja annoimme lisää osaamista ja ideoita toimintaan. Kannustimme yhdistyksiä ja piirejä kiittämään vapaaehtoisia marttoja aktiivisesta toiminnasta. Martat-lehti verkossa kertoi vapaaehtoisten marttojen tarinoita ja esimerkkejä siitä, mitä marttavapaaehtoisena voi tehdä.

Vapaaehtoisimartat (ruoka-, puutarha-, sieni-, käsä-, ympäristö-, media-, vertais- ja kansainväliset martat) edistivät osaltaan marttajärjestön strategian toteutumista. Vapaaehtoisille martoille tehtiin aineistoja ja toimintavinkkejä. Syksyllä alettiin valmistella varautumismarttatoiminnan aloittamista.

Vapaaehtois-
toiminnan tunteja

422 800

Vapaaehtoisten marttojen koulutuspolku uudistettiin. Syksyn aikana toteutettiin neljä samansisällöistä vapaaehtoisen martan peruskoulutusta, joissa vapaaehtoisena toimimisesta kiinnostuneille martoille kerrottiin tärkeää tietoa vapaaehtoisena toimimisesta ja eri vapaaehtoistehtävistä Martoissa. Koulutuksessa käytiin läpi perusasiat vapaaehtoisen oikeuksista ja vastuista, turvallisuusasioista ja tapahtumien järjestämisestä. Peruskoulutuksen jälkeen vapaaehtoinen voi osallistua liiton tai piirin järjestämään vapaaehtois-koulutukseen jostakin marttateemasta. Osaamista voi syventää jatkokoulutuksilla ja yksittäisillä luennoilla.

Lokakuussa Nuuksiossa järjestelyn Vapaaehtoisten marttojen leirin ohjelmassa oli asiaa ja virkistystä. Puhuimme vapaaehtoisuuden merkityksestä ja jaoimme onnistumisia, lisäsimme vuoden 2026 teemoihin liittyvää osaamista ja osallistumme marttoja vuosien 2027–2028 teeman sisältöjen suunnitteluun. Osallistujat saivat osaamista marthaillaan ja tapahtuman järjestämiseen. Osa ohjelmasta oli kaikille yhteistä ja osa tapahtuu vapaavalintaisissa työpajoissa. Tärkeintä oli toisten marttojen kohtaaminen. Leirille osallistui 88 vapaaehtois-marttaa 9 piiristä. Osallistujapalautteiden keskiarvo 4,6/5. Puolet osallistujista antoi arvosanan 5/5.

JÄSEN-, JA YHDISTYSVIESTINTÄ, JÄSENHALLINTA JA JÄRJESTÖTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Yhdistykset kokivat Marttaliiton yhdistyskirjeen tärkeäksi. Kirjeitä lähetettiin yhteensä 6. Marttojen nettisivujen Yhdistyskanavaan tuotettiin uutta sisältöä yhdistysten tueksi. Jäsenkirjeitä lähetettiin 15. Marttayhdistyksille tehtiin someopas ja Marttaliitto kannusti kaikkia yhdistyksiä mukaan someen. Mediamartat toimivat yhdistysten tukena ja tekivät yhdistyksille nettisivuja. Tavoitteena oli, että kaikilla marttayhdistyksillä on nettisivut.

Marttaliitto ylläpiti yhdistysten jäsenluetteloja, lähetti jäsenluettelot yhdistyksille ja laskutti jäsenmaksut keskitetysti. Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu nousi 49 euroon, josta yhdistyksen osuus oli 11, piirin 14, Marttaliiton 7 ja jäsenlehden 17 euroa. Vuoden aikana myönnettiin 8 kultaista, 13 hopeista ja 63 pronssista ansiomerkkiä. Erilaisia vuosimerkkejä hankittiin 104. Jäsenten toiveesta marttavaatteiden ompeluohjeisiin lisättiin miesten järjestöpaita.

Jäsenkyselyyn vastasi 9 248 marttaa ja yhdistyskyselyyn 532 yhdistystä. Kyselyiden tuloksia hyödynnettiin toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Järjestötoimintaa kehitettiin syksyllä 2024 aloitettussa Marttajärjestön menestyksen avaimet -prosessiin liittyneessä Kansalaistoiminnan salkku-selvitysprojektissa. Projektin aikana selvitettiin uudenlaisia jäsenyyden muotoja, jäseneksi liittymisen helpottamista, yhdistysten hallinnon keventämistä. Osa selvitettyihin kysymyksiin löydettyistä ratkaisuista myös toteutettiin.

Jäseneksi liittymistä helpotettiin parantamalla yhdistysten löydettävyyttä internetissä ja ottamal-

la käyttöön mahdollisuus liittyä jäseneksi ilman yhdistystä. Tämä oli yksi ensimmäisistä koko Menestyksen avaimet -prosessin muutoksista, joka otettiin käyttöön. Ne, jotka liittyvät ilman yhdistystä, liittyvät suoraan Marttaliiton jäseniksi. Muutoksella haluttiin helpottaa jäseneksi liittymistä, sillä moni jättää liittymättä, kun ei osaa valita itselleen sopivaa yhdistystä. Jäsenyys ilman yhdistystä on jäsenpolun välivaihe, joka mahdollistaa viestinnän, jonka tavoitteena on ohjata yhdistykseen. Ensimmäisten kuukausien aikana ilman yhdistystä liittyi vain pieni määrä ihmisiä.

Puolet marttayhdistyksistä kokee, että hallitusten jäsenten löytäminen on vaikeaa tai melko vaikeaa (Yhdistyskysely 2025). Projektissa selvitettiin, millä keinoilla voitaisiin vähentää hallinnollista vastuuta ja mitä eri ratkaisuvaihtoehtoja on. Ydinasiaksi todettiin viestintä: Kevyin mahdollinen hallinto riittää. Kannustimme yhdistyksiä yhteistyöhön. Tämä toimii myös siltana yhdistysten yhdistymiselle. Yhdistyksille kerrottiin yhdistymisen mahdollisuudesta ja neuvottiin sen toteuttamisessa. Tämän osalta toimeenpano jatkuu tulevina vuosina.

Kehittämistyön aikana vahvistui ajatus vahvistaa marttajäsenten osallisuutta ja kentän äänen esiin tuomista valtakunnallisessa toiminnan suunnittelussa, järjestön kehittämisessä ja päätöksenteon valmistelussa sekä erilaisten näkökulmien punnitsemisessa. Syksyllä tehtiin päätös ensimmäisen Marttapaneelin kokoamisesta ja valmisteltiin vuoden 2026 Marttapaneelin jäsenten haun avaaminen.

Kässämartat Lahesta -ryhmän vetäjä Kirsi Peltola valmistaa lähes kaikki vaatteensa itse rintaliivejä ja kenkiä myöten. Jokaisella vaatteella on oma tarinansa, ja jokaiseen liittyy vahva tunneside. Materiaaleina Kirsi suosii kierrätettyä ja hukkapaloja.

ILONA SAVOLA

KÄSITYÖTOIMINTA

Käsityötoiminnan teemana oli käsin toteutettava muoti ja vaatteiden tekeminen alusta alkaen itse. Puhuimme hitaan muodin ja vastuullisuuden sekä vaatteiden arvostamisen ja käyttöiän pidentämisen puolesta. Vuoden teema näkyi monipuolisesti. Innostimme yhdistyksiä kokeilemaan kehräämistä, kankaan kutomista, ompelua, neulomista ja virkkaamista sekä yhdistämään eri tekniikoita. Lisäksi opastettiin korjaamaan ja tuunataan. Vuoden käsityötekniikka oli koneompelu. Yhdistykset järjestivät ”ompelulaneja”, joissa ommeltiin yhdessä vaatteita. Marttaliitto järjesti vuoden aikana 4 valtakunnallista etäkässäkahvilaa. Aiheina olivat Viiden vaateen vuosi, Ommellaan perintötekstiileistä uusia vaatteita!, Ideoita yhdistyksen käsityötoimintaan ja Vuoden 2026 käsityökampanja. Kässäkahviloiden vetäjät olivat vapaaehtoisia kässämarttoja. Etäkässäkahvilat toteutettiin Teamsissa ja ne keräsivät joka kerta yli 100 osallistujaa.

Käsityö oli yksi marttayhdistysten suosituimmista sisällöistä. Toiminnan tilastoinnissa kirjattiin yli 2 000 käsityötapahtumaa. Käsitöihin liittyen tehtiin 10 500 vapaaehtoistuntia. Monet yhdistykset lahjoittivat tekemiään käsitöitä eri kohderyhmille, kuten varusmiehille, koululaisille ja vauvoille. Käsityötapahtumiin osallistui tai lahjoituksen sai lähes 30 000 ihmistä.

Aktiiviset kässämartat olivat mukana valtakunnallisen käsityötoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Käsityöohjeita julkaistiin Martat-lehdessä, nettisivuilla ja sovelluksessa. Miesten ja naisten perusvillasukkien ohjeet ovat vuodesta toiseen martat.fi-sivujen suosituimpia sisältöjä.

VILPPU-TOIMINTA

Vilppu-toiminnassa (Ak-avustus) toteutettiin vapaaehtoistoimintaa ja tuettiin toimintaan osallistuneiden voimaantumista. Tavoitteena oli edistää ikääntyvien ja lapsiperheiden terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä sekä toteuttaa ja kehittää vapaaehtoistoimintaa. Mukana oli kuusi marttapiiriä.

Vapaaehtoiset järjestivät ikääntyville voimaannuttavaa ryhmätoimintaa ja Ystäväkahviloita sekä lapsiperheille hyvinvointia tukevaa ryhmätoimintaa. Piirien työntekijät tukivat vapaaehtoisia ja koordinoivat toimintaa. Tukena oli Marttaliitosta koordinoitu vapaaehtoistoiminnan malli, joka sisältää tuen, ohjauksen, materiaalit ja koulutuksen vapaaehtoisille sekä toimintaa koordinoiville piirien työntekijöille.

Ikääntyvien ja lapsiperheiden ryhmiä ja ikääntyvien Ystäväkahviloita järjestettiin lähitapaamisina ja etäyhteyksin. Vapaaehtoisten toteuttamaan toimintaan osallistui 587 ikääntyvää ja lapsiperheiden jäsentä. Vilppu-toiminnassa toteutui yhteensä 2 565 osallistumiskertaa.

Uusille ryhmänohjaajille järjestettiin peruskoulutusta. Vapaaehtoisten valtakunnallinen tapaaminen järjestettiin yhteistyössä Vanhustyön keskusliiton Ystäväpiiri-toiminnan kanssa. Piirien asiantuntijoille järjestettiin koulutus- ja kehittämispäivä. Toimintaa rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö järjestöavustuksilla.

Kansainvälinen yhteistyö

Marttaliiton kansainväliset hankkeet edistävät haavoittuvassa asemassa olevien naisten ja tyttöjen oikeuksia tarjoamalla heille mahdollisuuden opiskella, elättää itsensä ja tehdä omia valintojaan. Kotitalous-, ravitsemus- ja yrittäjyysneuvontaa ja koulutusta annettiin köyhille, vammaisille, syrjäseudulla asuville ja vähän koulutetuille naisille ja tytöille neljässä maassa Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Keskeisinä asiantuntijoina toimivat paikalliset kansalaisjärjestöt ja kouluttajat Marttaliiton asiantuntijoiden tukemina.

SOMALIMAA

Taloudellisia ja ravitsemustaitoja haavoittuvassa asemassa oleville naisille ja vammaisten lasten perheille -hanke jatkui Somaliin Hargeisassa. Marttaliiton kumppaneita ovat Women's Action for Advocacy and Progress Organization WAAPO, Barwaaqo Voluntary Organization BVO ja Somaliland Finnish Association SFA. Hanke kestää neljä vuotta (2023–2026). Kolmantena hankevuonna jatkettiin ammatillista ja elämäntaitoja täydentävää koulutusta sekä ravitsemus- ja kotipuutarhaneuvontaa naisille. Ravitsemusneuvontaa sai 561 naista, jotka kuuluvat maan sisäisiin pakolaisiin. 60 naista sai ammattikoulutusta, 12 kotipuutarhakoulutusta ja 24 osallistui yrittäjyysvalmennukseen ja perusti 6 naisten johtamaa pienyritystä. Tulokset vastaavat ajanjaksolle asetettuja tavoitteita. Aiemmin koulutetuille naisille tehtiin kyseily, jonka mukaan kaksi kolmasosaa on työllistynyt koulutuksen käytyään.

Kouluttajien koulutusta käytännön ravitsemusneuvonnasta järjestettiin 15 järjestöaktiiville seitsemästä järjestöstä. Koulutuksen vastuunopettajana toimi johtava asiantuntija Marjo Rantapasa Marttaliitosta. Lisäksi käytettiin vierailevaa paikallista luennoitsijaa ja käytännön harjoituksissa paikallista opettajaa.

Hanke sai ulkoministeriön kansalaisjärjestöyksikön hanketukea ja martat keräsivät hankkeeseen omarahoitusosuutta.

MALAWISSA jatkui hanke Sukupuolistuneen ja seksuaalisen väkivallan vastainen työ Malawin maaseudulla 2021–2025. Yhteistyökumppaneina olivat hanketta hallinnoinut Väestöliitto sekä Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja malawilainen CYECE. Marttaliitto osallistui hankkeen omarahoitukseen ja tuki maaseudun äitien ryhmiä koulutuksella ja pienrahoituksella. Naisryhmät kävivät muun muassa ravitsemuskoulutuksissa ja hankkivat vuohia ja sikoja omistukseensa. Tuloillaan he pystyivät pitämään työt koulussa. Samaan aikaan ryhmille tarjottiin koulutusta sukupuoleen perustuvasta väkivallasta ja sen ehkäisemisestä.

SAMBIA

Marttaliitto teki kertaluonteisen lahjoituksen sambialaisen vammaisjärjestö Zambian National Association of Persons with Disabilitiesin (ZNAPD) toimintaan. Rahoitus kanavoitiin kahdelle vammaisten naisten ryhmälle Sambian itäiseen provinssiin koulutukseen ja liiketoiminnan alkupääomaksi.

KANSAINVÄLISET MARTAT JA LAHJOITTAMINEN

Kansainvälisten marttojen toiminta yhdistyksissä oli vilkasta erityisesti Lokakuu on Puurokuu -tapahtumien aikaan, mikä näkyi myönteisesti lahjoittamisessa. Tiukasta taloustilanteesta huolimatta kansainväliselle toiminnalle lahjoitettiin 23 868 euroa (sisältää jäsenmaksun yhteydessä maksetut tukimaksut sekä muut vuoden aikana tehdyt lahjoitukset puhtaana tuottona), mikä vastaa hyvin edellisten vuosien tasoa. Kansainvälisille martoille järjestettiin Naisten oikeuksien edistäminen kehittyvässä maissa -verkkokurssi ja lisäkoulutusta osana Marttaleiriä.

Somalimaassa naiset ovat saaneet tukea ravitsemus- ja ruuanvalmistustaitoihin. Lisäksi noin 300 naista on koulutautunut uuteen ammattiin. Koulutetuista kaksi kolmasosaa on nyt omassa työssä tai yrittäjänä. Myös naisten perheiden arki on turvatumppaa kuin ennen.

Veera Pensala Kynnyksestä ja Terhi Lindqvist Marttaliitosta toivat tervehdykset EWDNA:n kahviseremoniaan eli vertaisryhmätapaamiseen. Keskellä EWDNA:n ohjelmajohtaja Fikirte Shumet, oikealla viittomakielen tulkki.

ETIOPIA

Marttaliitto tuki vammaisten ihmisoikeusjärjestö Kynnys ry:n työtä vammaisten naisten parissa Etiopiassa, kumppanina oli naisten vammaisjärjestö Ethiopian Women with Disabilities National Association (EWDNA), joka tekee vaikuttamistyötä ja voimaannuttaa vammaisia naisia muun muassa järjestämällä heille kotitaloustyöpajoja Marttojen pilotoiman mallin mukaan. Loppuvuodesta 2025 hankkeessa mukana oleville naisille järjestettiin Ripple Effect Mapping -menetelmällä itsearviointi, jonka tuloksissa näkyy se, miten hankkeen perustoiminnot kuten vertaistuki, sosiaalityö sekä elämäntaito- ja kotitalouskurssit voimaannuttavat vammaisia naisia ja nostavat heidän itsetuntoaan niin, että he pystyvät osallistumaan yhteisönsä poliittiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen elämään ja kehittämiseen.

Vastuullisuus

AGENDA 2030 -TAVOITTEET

Marttaliitto ottaa toiminnassaan huomioon sekä sosiaalisen, ekologisen että taloudellisen kestävyys. Pyrimme toimimaan vastuullisesti ja edistämään kestävyystavoitteita myös laajemmin yhteiskunnassa. YK:n kestävä kehityksen toimenpideohjelma, Agenda 2030, on myös Marttojen kestävyystavoitteiden viitekehys. Toiminnallamme edistämme erityisesti ohjelman tavoitteita 1 (ei köyhyyttä), 2 (ei nälkää), 5 (sukupuolten tasa-arvo), 10 (eriarvoisuuden vähentäminen), 12 (vastuullista kuluttamista), 13 (ilmastotekoja) ja 15 (maanpäällinen elämä).

SOSIAALINEN VASTUULLISUUS

Sosiaalinen kestävyys on olennainen osa Marttojen strategiaa. Edistämme kotien ja perheiden toimivaa arkea, joka luo perustan yhteiskunnalle. Arjen sujuminen antaa myös voimia toteuttaa niitä asioita, jotka ovat itselle elämässä tärkeitä. Toimintaamme ovat kaikki tervetulleita mukaan ja meille kaikki ovat yhdenvertaisia. Sosiaalinen kestävyys tarkoittaa myös eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentämistä sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisäämistä. Toimintamme vahvistaa tulevaisuustaitoja ja jatkuvaa oppimista.

Marttaillessa opitaan yhdessä arjen tieto- ja taitoja, jotka tekevät omasta elämästä rikkaampaa.

Jäsenistön tyytyväisyyttä mitataan jäsenkyselyllä. Vuoden 2025 kyselyyn vastasi 9 248 marttaa. Tärkein asia, jonka martat kokevat jäsenyydestä saavansa, on kuuluminen merkitykselliseen yhteisöön, jossa jokainen hyväksytään sellaisena kuin on. Yhteenkuuluvuus ja hyväksytyksi tuleminen korostuu erityisesti uusien jäsenten ja uudelle paikkakunnalle muuttaneiden vastauksissa. Oman yhdistyksen toiminta koetaan mukavaksi ja omien arvojen mukaiseksi. Marttajärjestön arvojen koetaan toteutuvat aiempaa paremmin. Harastuksen parista saadaan uusia tuttavuuksia ja ystäviä. Martat nostavat vastauksissaan yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen marttajärjestön suurimmaksi yhteiskunnallinen arvoksi. Vastauksissa todettiin muun muassa: ”Martat antaa mahdollisuuden kaiken ikäisille henkilöille toimia yhdessä muiden hyväksi ja samalla omaksi iloksi. Kun paljon puhutaan yksinäisyydestä antaa mahdollisuuden sosiaaliseen kanssakäymiseen ja jopa uusiin ystävyys-suhteisiin.” Martat tuo aktiivista toimintaa myös syrjäseuduille ja se koettiin erityisesti eläkeläisille tarpeellisenä sosiaalisena toimintana.

Marttayhdistysten järjestämien tapah-

tumien osallistumiskerrat kasvoivat lähes 100 000:lla. Toiminnan tavoitavuus on kasvanut. Samaan aikaan kirjattujen vapaaehtoistoiminnan tuntien määrä laski 14 prosenttiyksikköä. Toimintavuoteen ei sisällynyt isoja vapaaehtoiskampanjoita. Marttayhdistysten toimintaan on tehty yhdenvertaisuusteetit ja turvallisemman tilan periaatteet sekä toimintaohje syrjäintätilanteisiin. Yhdenvertaisuus on yksi marttajärjestön arvoista.

Marttaliiton kansainvälisissä kumppanuuksissa, erityisesti yhteistyössä afrikkalaisten kansalaisjärjestöjen kanssa, luodaan mahdollisuuksia sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiin hyvinvointia haavoittuvassa asemassa oleville naisille ja tytöille yhteisesti sovittujen suunnitelmien mukaisesti. Hankkeissa kohdataan vuosittain tuhansia henkilöitä, joista suurin osa on koulutuksiin ja neuvontaan osallistuvia naisia: turvakotien asukkaita, vammaisia naisia, vammaisten lasten äitejä, maaseudun koulua käyviä ja koulupudokkaita tyttöjä. Ravitsemusneuvonta, seksuaalioikeuksiin liittyvä koulutus ja ammatilliset kurssit lisäävät osallistujiensa taitoja ja omiin oikeuksiin liittyvää osaamista sekä kykyä ansaita omaa rahaa.

Marttaliiton hallinnoimissa kehitysyhteistyöhankkeissa kumppanijärjestöt allekirjoittavat kaikkien työntekijöidensä kans-

sa seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän vastaiset eettiset pelisäännöt. Jokaisella työntekijällä on tiedossa myös suorat reitit, joiden kautta epäkohtia voi tuoda ilmi.

Epätasa-arvoista kohtelua, häirintää ja syrjintää ennaltaehkäistään käymällä kumppanien kanssa vuosittain läpi riskimatriisi ja arvioimalla siinä lueteltujen riskien todennäköisyys sekä tavat, millä riskejä voidaan ehkäistä ja hoitaa.

Avoin neuvonta toteuttaa sosiaalisen kestävyys tavoitteita muun muassa tarjoamalla mahdollisuuksia kohtaamisille ja uuden oppimiselle ja tuomalla iloa osallistujien arkeen. Vuonna 2025 saadun välittömän asiakaspalautteen mukaan 95 % arvioi Marttojen toiminnan kokonaisarvosanaksi hyvää tai erinomainen. Kurseille osallistuneista vastaajista 93 % vastasi, että toiminnassa kohdellaan kaikkia reilusti. Kurssit mahdollistivat myös kohtaamisia ja osallisuutta. 2024 toteutetun täydentävän asiakaskyselyn mukaan 54 % oli tutustunut kursseilla uusiin ihmisiin. Kurssilla opitut asiat vaikuttavat osallistujien elämään myös kurssin jälkeen: 79 % vastaajista kertoi hyödyntäneensä kurssilla oppimaansa omassa arjessaan.

Kohdennetussa neuvonnassa edistetään sosiaalista kestävyttä opettamalla arjen taitoja (ruoka ja ravitsemus, kodinhoito, oma talous). Toiminnalla pyritään vähen-

tämään eriarvoisuutta yhteiskunnassa ja vahvistamaan osallistujien kokemuksia siitä, että oma arki on hyvää. Kurssitoiminta vahvistaa osallisuutta omasta arjesta ja lähiyhteisöstä alkaen. Kotitalousneuvontaa kohdennettiin STEA-rahoituksella erityisen tuen tarpeessa oleville ryhmille: päihde- ja mielenterveyskuntoutujille, rikosseuraamusasiakkaille, nuorille, maahan muuttaneille ja alle 1,5-vuotiaiden lasten perheille. Tarve arjen taitojen vahvistamiselle näissä ryhmissä on tunnustettu yhdessä yhteistyökumppanien kanssa. Lisäksi Vilppu-vaapaaehtoistoiminnassa tavoitettiin ikääntyneitä ja lapsiperheitä.

Kohdennettu neuvonta vie arjen taidot vaikeastikin tavoitettavien kohderyhmien luo yhteistyökumppanien kautta. Neuvonnalla vahvistettiin osallistujien arjen taitoja. Osallistujista 84 % aikoo kokeilla kurssilla opittua omassa arjessaan. Toiminta koettiin hyödylliseksi (90 %) ja sitä suositeltiin myös muille (92 %). Asiakkaat kokivat, että toiminnassa kaikkia kohdeltiin reilusti (93 %). Osallistujien sosiaaliset taidot vahvistuvat yhdessä tekemisen avulla. Esimerkiksi kuntoutujista ja rikosseuraamusasiakkaista 88 % kertoi oppineensa työskentelemään yhdessä toisten kanssa. Maukas arki kuuluu kaikille -vihkonen sai selkotunnuksen. Selkoaineistojen tuotta-

minen vahvistaa osaltaan Marttojen toiminnan saavutettavuutta.

Marttaliitossa edistetään myös vastuullista työelämää. Työntekijöiden hyvinvoinnista, työssä jaksamisesta ja motivaation ylläpitämisestä huolehtiminen on meille työnantajana tärkeää. Henkilöstön kokemuksia kartoitettiin työvirekyselyillä. Kyselyn tuloksia työstiettiin yhdessä henkilöstön kanssa, ja toimintaa pyritään kehittämään yhdessä. Myös henkilöstön osaamista vahvistettiin.

Marttaliitto on perhemyönteinen työpaikka. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi laajoja etätyömahdollisuuksia, liukuvaa työaikaa ja mahdollisuutta osa-aikaiseen työskentelyyn.

Rekrytoinneissa toivoimme hakijoiksi eri-ikäisiä, eri sukupuolien edustajia sekä kieli-, kulttuuri- ja muihin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä. Kun hakijoina on yhtä päteviä hakijoita, joista toinen edustaa syrjinnän vaarassa olevaa ryhmää, sovelletaan positiivista erityiskohtelua. Vuoden lopussa henkilöstöstä oli naisia 27 (90 %) ja miehiä 3 (10 %).

Marttaliitossa on käytössä turvallisemman tilan periaatteet. Toimintaamme ohjaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelmaa päivitettiin 2025 ja se hyväksytään vuonna 2026.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS

Marttaliitto sai vuonna 2025 Ekokompassi-sertifikaatin. Marttaliiton ympäristöohjelman painopisteet 2025–2028 ovat vaikuttaminen, viestintä ja hankinnat. Marttaliiton oman toiminnan vastuullisuutta pyritään jatkuvasti parantamaan. Liiton omista tilaisuuksissa ryhdyttiin tarjoamaan vain kasvisruokaa. Lisäsimme sähköisen neuvonta-aineiston osuutta.

Kansainvälisessä toiminnassa tunnustetaan lentomatkailun suuri hiilijalanjälki. Yhteistyö vaatii ajoittain lentomatkustamista, jotta kouluttaminen, suora kommunikaatio, viestintä martoille ja hallinnon läpinäkyvä seuraaminen on mahdollista. Jokaisen työmatkan tarpeellisuutta arvioidaan näillä kriteereillä. Vuonna 2025 Somaliin, Etiopiaan ja Malawiin tehtiin yhteensä neljä matkaa. Kuukausittaiset hankepalaverit toteutetaan etäyhteyksillä.

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS

Marttaliitto toimii osittain julkisella rahoituksella, jota se käyttää ja jakaa edelleen marttapiireille rahoittajan tarkoittamaan toimintaan. Rahoituksen käyttöä seurataan ja rahoittajille raportoidaan tarkasti ja oikea-aikaisesti. Taloussuunnittelussa Marttaliitto ottaa huomioon ja pyrkii ennakoimaan tulevia rahoitusmuutoksia

toimintansa turvaamiseksi ja elinvoimaisuuden säilyttämiseksi.

Kansainvälisissä hankkeissa on järjestetty puutarhaneuvontaa-, ruoanvalmistus-, ompelu- ja hennakoristelukurseja, jotka tähtäävät matalasti koulutettujen ja muuten haavoittuvassa asemassa olevien naisten parempaan toimeentuloon ja perheiden taloudelliseen hyvinvointiin.

Marttaliiton hallinnoimien kehitysyhteistyöhankkeiden vastuuhenkilöt allekirjoittavat aina Nollatoleranssi korruptiolle -sopimuksen. Kaikilla hankkeen työntekijöillä on selvillä omat vastuunsa ja tiedossa kanavat, joiden kautta mahdollisista epäkohdista voidaan ilmoittaa eteenpäin.

Marttaliiton ja Eduard Polónin säätiön yhteisessä sijoitusstrategiassa otetaan vastuullisuus huomioon monin tavoin. Sijoituksia ei kohdenneta tupakka-, alkoholi-, uhkapeli-, aikuisviihde- tai aseteollisuuteen. Sijoitustoiminnan kumppaneilta edellytetään sitoutumista alan sopimukseen (kuten UNPRI) ja hyviin käytäntöihin sekä aktiivisuutta vastuullisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Tavoitteena on, että kasvava osa sijoitetusta varallisuudesta on vastuullisuuden osalta ulkopuolisen tahon arvioimaa.

Koulutus

HENKILÖSTÖKOULUTUKSET

Marttaliitto tuotti järjestön toimihenkilöille monipuolisesti koulutuksia sekä tilaisuuksia yhteiselle kehittämiselle. Osa piireille kohdistetuista tilaisuuksista järjestettiin etäyhteyksin, kuten sienineuvojille tarkoitettut asiantuntijaluennot, ruokavuoden teemakoulutus, Canva-koulutus sekä Marttarekisterin käyttökoulutus. Lisäksi Marttaliitto järjesti säännöllisiä kuukausittaisia Teams-tilaisuuksia piirien asiantuntijoille ja toiminnanjohtajille. Valtaosa etäyhteyksin toteutetuista koulutuksista tallennettiin Martta-akatemiaan myöhemmin katsottavaksi. Vuonna 2025 Marttaliitto pilotoi piirien asiantuntijoille tarkoitettua audio-koulutussisältöä ja tuotti neljän mini-podcastin sarjan neuvonnan ajankoh-taisiin teemoihin liittyen.

Kolmen vuoden välein järjestettävät toimihenkilöpäivät pidettiin Tuusulassa. Tapahtuma koko- si yhteen 68 työntekijää piireistä ja liitosta. Toimihenkilöpäivät mahdollistivat kohtaamisia sekä osallistujien asiantuntijuuden ja osaamisen vahvis- tumisen ja yhteisen toiminnan suunnittelun. Toimihenkilöpäivien yhteydessä piireissä luonnontuo- teneuvontaa tekeville asiantuntijoille järjestettiin lisäksi erillinen luonnonyrtykkoulutus.

Syksyllä piirien ja liiton henkilökuntaa kokoontui yhteen vuosittaisille alueellisille kehittämispäiville, joita toteutettiin kolmella eri paikkakunnalla: Tam- pereella, Kalajoella ja Helsingissä. Tilaisuudet kerä- sivät yhteen 35 piirien ja 7 Marttaliiton työntekijää.

Kehittämispäivillä käsiteltiin neuvonnallisia teemoja sekä viestinnän ja järjestötoiminnan ajankohtaisia aiheita.

Erillisrahoituksella toteutettiin seuraavat koulutuspäivät toiminnan parissa työskenteleville asiantuntijoille: Kaksipäiväiset Arki sujuvaksi -koulutuspäivät Helsingissä, sekä etäyhteyksin toteutettavat Lapsiperheiden arjen tukeminen -koulutus- ja kehittämispäivä ja Vilppu -koulutus- ja kehittämispäivä.

Marttaliitto tarjosi vuoden mittaan omalle henkilöstölleen mm. tietoturva- ja ensiapukoulutusta. Lisäksi henkilöstö osallistui erilaisiin kunkin omaa asiantuntemusta vahvistaviin koulutuksiin.

OPINTOKESKUS SIVIKSEN TUKEMAT KOULUTUKSET

Marttajärjestössä toteutettiin yhteensä 370 koulutusta Opintokeskus Siviksen taloudellisella tuella. Näissä koulutuksissa oli yhteensä 1 289 opetustuntia. Opintoseteliavustusta myönnettiin kahdeksaan koulutukseen. Kaikkinensa Siviis-tuella toteutettuihin koulutuksiin osallistui yhteensä 4423 henkilöä.

Opintopisteytettyjä koulutuksia toteutettiin koko järjestössä 19. Niihin sisältyivät marthaopinnot ja piirien toteuttamat koulutukset, ja niissä oli 145 opiskelijaa. Opintosuorituksia kertyi 138, joista 106 vietiin opiskelijan suostumuksella valtakunnalliseen Koski-rekisteriin.

MARTTA-AKATEMIA JA AVOIMET KURSSIT

Martta-akatemia on oppimisolusta, joka mahdollistaa kouluttamisen ja opiskelun sekä materiaalin jakamisen koulutusten jälkeen. Martta-akatemian sisältöjä käytti vuoden aikana yhteensä 1 268 rekisteröitynyttä käyttäjää. Vierailijakäyntejä kertyi vuoden aikana 16 305. Vierailijoille avoimia sisältöjä olivat marttapiirin järjestämien verkkokurssien materiaalit sekä seuraavat kurssit: Jokaisen oikeudet, Hävikin taklaajat, Marttaperinne, Arki sujuvaksi ja luentotallenteet: Luentoja lapsiperheille -luentosarja (yhteistyössä MiB) sekä Hyvän arjen turvaverkot -luentosarja.

Rekisteröityneille käyttäjille Martta-akatemia tarjosi mahdollisuuden suorittaa marthaopintoja ja itseopiskeltavia kursseja, tutustua vapaaehtoisten materiaaleihin sekä katsoa luento- ja koulutustallenteita sekä koulutuksiin liittyviä materiaaleja. Kaikille avoimia, itse suoritettavia verkkokursseja olivat Arki sujuvaksi, Hävikintaklaajat, Marttaperinne, Jokaisen oikeudet, Martta pistää tapahtumaan, Vieraslajit tutuksi ja Vieraslajit kotipihassa. Itsenäisesti suoritettavat kurssit keräsivät vuoden aikana 174 rekisteröitynyttä opiskelijaa. Sähköisiä Open Badge -osaamismerkkejä suoritetuista kursseista myönnettiin hakemusten perusteella yhteensä 21.

MARTTAOPINNOT

Marttaopinnot antavat mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen ja lisäävät valmiuksia toimia vapaaehtoisena sekä kehittää yhdistystoimintaa. Opinnot tuovat yhdistystoimintaan Marttojen teemojen mukaista sisältöä ja osaamista. Opinnot toteutetaan yhteistyössä Opintokeskus Siviksen kanssa ja ne perustuvat opintopisteytettyyn koulutusmalliin. Opinnoista saa merkinnän Koski-opintorekisteriin ja Open Badge -osaamismerkkin.

MARTTAOPINTOIHIN KUULUVIA KURSSEJA TOTEUTETTIIN YHTEENSÄ 9:

- Kompostointi, kevään ryhmä (1 opintopiste)
- Laatikkoviljely (2 op)
- Luonnonyrttien peruskurssi (1 op)
- Naisten oikeuksien edistäminen kehittyvässä maissa (1 op)
- Monimuotoinen kotipiha (5 op)
- Sienestyksen peruskurssi (1 op)
- Kompostointi, syksyn ryhmä (1 op)
- Kodin kemikaalit (1 op)
- Kotivara kuntoon (1 op)

Opintosuorituksen sai 111 henkilöä. Valtakunnalliseen Koski-rekisteriin vietiin 86 opintosuoritusta opiskelijan suostumuksella. Opintopistesuorituksia kertyi yhteensä 126. Nämä luvut on laskettu mukaan koko järjestön tuottamiin opintopisteytettyihin koulutuksiin.

Vaikuttaminen

KUMPPANUUDET JA EDUSTUKSET

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen perusta on Marttojen strategiassa. Vaikuttamisella edistetään kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea kotimaassa ja kansainvälisesti. Marttaliiton vaikuttamissuunnitelma koostuu eri teemojen vaikuttamissuunnitelmista, joita ovat metsä-, ruoka- ja kansainvälisen toiminnan ja kehitysyhteistyön vaikuttamissuunnitelma sekä vuoden aikana päivitetty rahoitusten vaikuttamissuunnitelma. Vaikuttamissuunnitelmat linjaavat, mihin asioihin Martat ottavat kantaa, ja mitä tekoja kukin järjestön toimija kyseiseen teemaan liittyen tekee. Lisäksi piireille tehtiin aineisto- ja rahoitukseen vaikuttamisen tueksi.

Marttajärjestö tekee pitkäjänteistä vaikuttamista lainsäädäntöön ja muuhun päätöksentekoon. Tavoitteena on, että yhteiskunta ohjaa kansalaisia ympäristön, talouden ja terveyden kannalta kestäviin valintoihin. Vuoden aikana osallistuttiin useisiin eri työryhmiin. Esimerkiksi Marttaliiton johtavat asiantuntijat ovat mukana Syödään yhdessä – koko perheen ruokasuositusten päivittämisessä sekä työikäisten ruokasuositusten laatimisessa. Teemavuoden mukaisesti ruoka ja uudet ravitsemussuositukset olivat muutoinkin laajasti vaikuttamisen keskiössä.

Vaikuttamisen painopisteenä oli järjestöjen rahoitus, sillä aihe puhututti läpi koko vuoden ja valtiovarainministeriön budjettiesityksessä esitettiin järjestörahoitukseen merkittäviä leikkauksia. Julkai-

simme kannanoton hallituksen puoliväliriihen lisäleikkauksiin ja toimitimme sen ministereille ja kansanedustajille. Lisäksi julkaisimme kannanoton kehitysyhteistyön rahoituksen puolesta. Marttaliitto osallistui yhdessä marttojen kanssa hallituksen budjettiriihen ensimmäisenä päivänä 1.9. mielenosoitukseen järjestöleikkauksia vastaan. Keväällä ja syksyllä toteutettiin kohdennetun neuvonnan viestintäkampanjat, joissa tuotiin esille rahoituksilla tehtävän työn merkitystä.

Marttaliitto oli mukana kannanotossa, jossa SOS-TE:n jäsenjärjestöt ja yhteistyöjäsenet vetosivat hallituspuolueiden edustajiin, jotta hallitus ei hyväksy Suomelle vahingollista sote-järjestöjen valtionavustusten lisäleikkausesitystä syyskuun budjettiriihesään. Lisäksi Marttaliitto oli mukana Kansalaisareenan yhteisessä kannanotossa Yli kolmen miljardin arvoinen vapaaehtoistoiminta vaarassa leikkaushan alla. Kannanotossa vaadittiin vapaaehtois- ja järjestökentän toiminnan edellytysten turvaamista. Marttaliitto myös allekirjoitti ja kannusti marttoja allekirjoittamaan Kansalaisareenan vetoomuksen, jossa vaadittiin, että hallitus peruu suunnitellut leikkaukset sosiaali- ja terveysjärjestöiltä ja turvaa vapaaehtoistoiminnan ja kansalaisyhteiskunnan edellytykset. Vetoamus keräsi yli 17 000 allekirjoittajaa. Vetoamus luovutettiin ministeri Poutalalle.

Marttaliitto järjesti syyskuussa eduskunnan Lähetystöjen huoneessa tilaisuuden, johon kutsuttiin kansanedustajat ja heidän avustajansa. Tilaisuudes-

sa kerroimme työstämme ja siitä, mitä saamalla me neuvontaan kohdennetulla valtionavulla ja erityistä tukea tarvitsevien parissa tehtävään työhön saamalla STEAn tuella tehdään sekä siitä, mitä jää pois, kun avustuksia leikataan.

Pääsihteeri, neuvonnan johtaja ja kansalaistoiminnan johtaja tapasivat opetusministeri Anders Adlercreutzin ja erityisavustaja Laura Ollilan. Tapamisessa esiteltiin järjestön toimintaa ja tuloksellisuutta. Lisäksi keskusteltiin Marttojen työn merkityksellisyydestä ja teemoistamme. Päättävänä oli vaikuttaa järjestön rahoitukseen ja erityisesti yleisavustukseen. Lisäksi erityisesti pääsihteeri tapasi päättäjiä eri yhteyksissä. Piireille tehtiin ohjeistus ja aineistot kansanedustajien kutsumiseen kylään piirin tiloihin.

Marttaliitto vaikutti kevään 2025 kunta- ja aluevaaleihin. Lähetimme tavoitteemme puolueille ja kansanedustajille. Vaalitavoitteitamme olivat monimuotoisen lähiluonnon ja luonnon virkistyskäytömahdollisuuksien turvaaminen, terveyserojen kaventaminen ruokakasvatuksen keinoin sekä järjestöjen toimintaedellytykset ja kumppanuus. Kannustimme marttoja äänestämään ja innostamaan läheisiään vaaliurnille.

Sinulla on oikeus vaikuttaa. Älä vaikene – anna äänesi kuulua.

MINÄ VOIN – JAG KAN

Marttojen ja Marthojen kampanja nostaa esiin tasa-arvon merkityksen arjessa, yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Mukana ovat Laura Malmivaara, Janne Grönroos, Maria Veitola ja Sophia Wekesa, kukin omalla äänellään ja tavallaan.

Seuraa Marttaliiton ja Marthaförbundetin somekanavia sekä martat.fi ja martha.fi.

Martha

Alla: Martat olivat 1.9. mukana yhdessä muiden järjestöjen kanssa mielenosoituksessa kansalaisyhteiskunnan puolesta Helsingin Esplanadin puistossa. Mielenterveyspoolin järjestämässä mielenilmauksessa puolustettiin järjestöjen työtä, joka tarjoaa turvaverkkoa sitä tarvitseville ihmisille.

Viestintä

Vuonna 2025 Marttojen viestintä tuki järjestön strategian mukaisesti kotitalousneuvontaa, järjestötoimintaa ja yhteiskunnallista vaikuttamista vahvistamalla Marttojen asemaa luotettavana arjen asiantuntijana ja keskustelijana. Monikanavaisella viestinnällä rakennettiin aktiivista vuorovaikutusta marttojen, suuren yleisön ja median kanssa sekä tehtiin järjestön vaikuttamistyötä näkyväksi.

Viestinnän painopisteenä oli Muutos lautasella -teemavuosi. Teemavuoden kautta Martat osallistui aktiivisesti ravitsemussuosituksia ja kestävä ruokajärjestelmää koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Viestinnässä korostettiin kasvipainotteisen ruokavalion hyötyjä sekä kestävästi pyydetyn ja kasvatetun kotimaisen kalan käyttöä osana vastuullista arkea.

Vuoden merkittävin julkisuushuippu syntyi Marttaliiton kasvisruokasitoumuksesta. Sitoumus herätti laajaa ja osin kriittistä keskustelua mediassa ja sosiaalisessa mediassa useiden viikkojen ajan. Tilanteeseen reagoitiin avoimesti ja aktiivisesti: haastatteluja annettiin runsaasti ja eri kanavien kautta käytiin laajaa vuoropuhelua. Samalla ruokaviestintää kehitettiin liiton ja piirien yhteisessä prosessissa selkeämmäksi.

Yhteistyössä Marthaförbundetin kanssa toteutettiin tasa-arvokampanja, jonka keulakasvoina toimivat Maria Veitola, Laura Malmivaara, Sofia Wekesa ja Janne Grönroos.

Viestinnän vaikuttavuutta vahvistettiin myös kehittämällä työkaluja ja materiaaleja. Uudet brändikuvat ja Canva-pohjat yhtenäistivät visuaalista ilmettä koko järjestössä. Varainhankinnan lahjoitus-sivut uudistettiin tukemaan lahjoittamista, ja jäsenille otettiin käyttöön sähköinen jäsenkortti uutiskirjeen yhteydessä.

Viestintä tuki Hämeen ja Pirkanmaan marttapiiriin yhdistymistä sekä Kainuun piirin lakkautumista. Menestyksen avaimet -muutosprosessin etenemistä tehtiin systemaattisesti näkyväksi eri kohderyhmille.

Viestintäosaamista vahvistettiin julkaisemalla yhdistysten käyttöön someopas. Martat.fi-verkkosivuston kehittämisessä käynnistettiin koko järjestön yhteisen tapahtumakalenterin rakentaminen. Yhteinen tapahtumakalenteri tukee saavutettavuutta, ja projekti jatkuu vuonna 2026.

Syksyllä 2025 Marttojen talousasioihin liittyvä keskustelu nousi esiin sosiaalisessa mediassa. Tilanteeseen vastattiin nopeasti ja läpinäkyvästi oikaisemalla virheellisiä käsityksiä ja tarjoamalla ajantasaista tietoa järjestön toiminnasta ja taloudesta.

Somekanavien seuraaja- ja sitoutuneisuusmäärät kasvoivat kaikissa kanavissa. Marttojen medianäkyvyys säilyi vahvana. Nettisivuilla oli 9,8 miljoonaa katselua. Somekanavilla oli 266 000 seuraajaa (kasvua 2 % edelliseen vuoteen). Mediaosumia oli lähes 3 500, joista 56 % painetussa ja 44 % verkkomedias- ja 5 % valtakunnallisissa medioissa.

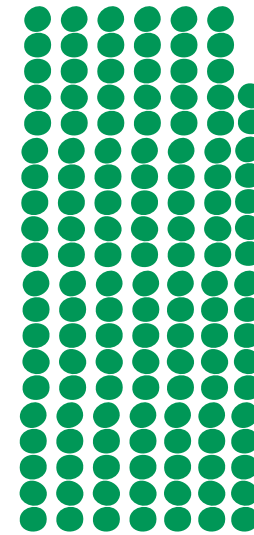
TUTKIMUKSIA

YouGovin kuluttajakyselyssä Näkemykset suomalaisista vaikuttajaorganisaatioista tarkasteltiin Marttaliiton toimintaa ja siihen liittyviä mielikuvia erityisesti tunnettuuden, näkyvyyden, uskottavuuden, vaikuttavuuden ja nykyaikaisuuden näkökulmista. Tutkimuksessa oli mukana 12 vaikuttajajärjestöä ja siihen vastasi 1 008 henkilöä keväällä 2025. Marttojen vahvuudeksi nousivat näkyvyys ja tunnettuus, sillä 22 % vastaajista oli havainnut Marttojen toimintaa viime aikoina ja 55 % ilmoitti tuntevansa Martat ainakin jossain määrin. Ikä- ja sukupuolierot näkyivät tuloksissa: naiset ja yli 60-vuotiaat arvioivat Marttaliittoa myönteisemmin.

MARTAT-LEHTI on järjestön jäsenlehti, joka on ilmestynyt vuodesta 1903. Levikintarkastus tehtiin vuodelta 2024; edellinen tarkastus oli vuodelta 2021, jolloin lehden levikki oli 35 882. Vuoden 2024 tarkastettu levikki oli 33 718, mikä on 2 164 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2021. Paperilehti painettiin kirjapaino PunaMustassa ja verkkolehden teknisestä toteutuksesta vastasi Valu Digital Oy.

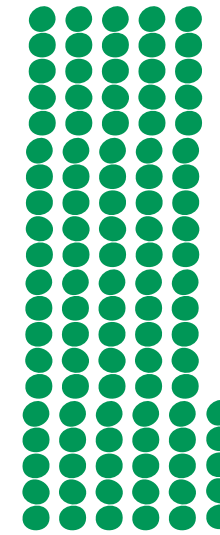
Kansissa näkyi Muutos lautasella -teeman mukaisesti sesongin ruoat ja raaka-aineet. Kahdessa kannessa käytettiin erikoistehosteita: numerossa 2 karhennusta nokkosessa ja numerossa 3 kilttoa vihanneksissa. Nokkosen karhennus sai hyvää palautetta. Lukijat kiittelivät, kun kannessa oli virikettä tuntoaistille.

VIESTINTÄ LUKUINA	2024	2025
Mediaosumat	2 207	2 429
Martat.fi sivun käyttäjiä	3 659 850	3 264 518
Martat.fi sivun katseluita	10 227 660	9 858 595
Yleisö somessa (Marttaliitto)	262 587	266 618

137 736
Instagram-seuraajat

1 herne = 1 000 seuraajaa

105 449
Facebook sivutykkäykset

9 874
X-seuraajat

5 370
TikTok-seuraajat

5 370
YouTube
MartatTV
-seuraajat

2 819
LinkedIn-
seuraajat

Lukijalahjana julkaisimme lehden numero 4 välisessä piirroskuvitetun joulukalenterin.

Lehden kanssa jatkettiin vuonna 2023 käyttöön otettua lehtikonseptia, johon siirryttiin yhtä aikaa verkkolehden käynnistämisen kanssa. Painetun lehden osiot olivat: Sesonki, Inspiraatio ja Marttailu. Perinteisten ruoka-, puutarha-, käsityö- ja yhdistysjuttujen rinnalla jatkettiin juttutyyppejä, kuten Ruukussa & maljakossa, Minun astiakaappini, Kohtaaminen ja Kuvamuisto.

Lehti ilmestyi 4 kertaa vuodessa, laajuus 76 sivua. Vuodenaikanumerot: kevät, kesä, syksy ja talvi.

Muutos lautasella -ravitsemusaiheissa perehdyttiin uusiin ravitsemussuosituksiin ja terveeseen ruokasuhteeseen. Ruokajuttujen resepteissä painotettiin kasvisvaihtoehtoja. Katso lähelle -sivuilla oli lähikuva jostakin tutusta raaka-aineesta.

Verkkolehden luotiin uusi kategoria, Muutos lautasella -teeman mukaisesti. Siinä ilmestyi kuukausittain henkilökuvia martoista, jotka olivat tehneet erilaisia muutoksia omiin ruokailutottumuksiinsa.

Verkkolehdestä ilmestyi juttuja lähes joka viikko, myös loma-aikoihin ajastettiin uusia juttuja. Verkkolehdestä pystyttiin julkaisemaan juttuja pian tapahtuman jälkeen, esimerkiksi Marttaliiton vuosikokouksesta kirjoitettiin verkkolehdestä, ei painetussa. Myös yhdistyksistä kertoville jutuille oli enemmän julkaisumahdollisuuksia kuin painetussa lehdessä.

Jäsenet osallistuivat painetun lehden tekoon vuorovaikutteisesti. Yhdistykset lähettivät tapahtumistaan kuvia ja tekstejä. Niitä julkaistiin Monessa mukana -palstalla. Samoin yhdistykset lähettivät onnittelu- ja osanottoilmoituksia Elämänmeno-sivuille. Yhdistyksiltä tulevan postin määrä ei vähen-

tynyt ja marttojen toiveena oli nimenomaan julkaisu painetussa lehdessä. Myös lukijapalautetta tulee painetusta lehdestä runsaasti, ja sitä julkaistaan Lukijalta-sivulla.

Toimintavuoden aikana tehtiin selvityksiä Martat-lehden kulurakenteesta ja lehden tekemisen prosesseista. Kustannusten karsimiseksi käytiin lä-

pi lehden menoja. Kiinnitettiin huomiota erityisesti ruoka- ja muiden studiokuvausten hintoihin kilpailuttamalla valokuvaajia. Lehden painatus kilpailutettiin osana toiminnan tehostamista. Kilpailutuksen myötä jakelu siirtyi Jakeluyhtiö Suomelle ja lehden painotyö puolestaan virolaiselle Printallille, myös reprotyö päätettiin siirtää uuden painon tehtäväksi kustannustehokkaaseen hintaan. Lehti nro 1/2026 oli ensimmäinen Printallin painama numero.

Sen lisäksi lehden toimituspäällikön toimenkuvaa laajennettiin viestinnän laajempiin tehtäviin lehden tuottajan ja viestinnän asiantuntijan nimikkeellä.

ASIAKKUUDENHALLINTAJÄRJESTELMÄ

Asiakkuudenhallintajärjestelmässä ylläpidetään jäsen, yhdistys ja lehden tilaajatietoja sekä tapahtumailmoittautumisiin liittyvää dataa. Vuonna 2025 varsinaisen jäsenen jäsenmaksu korotettiin 40 eurosta 49 euroon. Vuoden alussa toteutettiin Hämeen ja Pirkanmaan piirien yhdistyminen myös jäsenrekisterissä. Kainuun piirin lakkauttamisen myötä alueen yhdistykset siirrettiin naapuripiireihin, joko Pohjois-Pohjanmaan Marttoihin tai Pohjois-Karjalan Marttoihin.

Vuoden aikana jatkoimme varojenjaon automatisoinnin kehittämistä. Lisäksi otimme käyttöön uuden jäsenlajin jäsenyyden ilman yhdistystä sekä rakensimme sitä tukevan uuden viestiautomaation. Järjestelmässä tehtiin myös muutosprosessiin liittyviä kehitystoimia, kuten muutoksia Liity jäseneksi -lomakkeeseen, yksinkertaistettiin yhdistysenvaihtoa sekä vietiin puuttuvia yhdistysten paikakuntia ja kuvauksia Salesforcen kautta Martat.fi -sivustolle.

MEDIATIEDOTTEET

- 21.1.** Marttojen teemavuodet 2025–2026 nostavat vastuullisen ruoan keskiöön
- 23.1.** Martat kutsuvat mocktailleille tammi-helmikuussa ympäri Suomen
- 13.2.** Marttojen kasvisruokasitoumus tekee kasvisruoasta uuden normin
- 9.4.** Kutsu Marttaliiton vuosiseminaariin 25.4.2025: Muutos lautasella – Arvostava ruokapuhe muutoksen mahdollistajana
- 16.4.** Hämeen ja Pirkanmaan Marttojen yhdistyminen sai uuden nimen ja hallituksen – syntyi Hämeen-Pirkanmaan Martat ry
- 26.4.** Marttaliiton vuosikokous järjestettiin LähiTapiolan pääkonttorilla – Kokouksessa tehtiin henkilövalintoja
- 19.5.** Pienillä vinkeillä paljon aikaan pihoil-la
- 12.8.** Kestävä arki -kyselytutkimus: Martat edelläkävijöinä kohti kestävämpää arkea
- 26.8.** Marttojen sienipäivä ja sieniviikot kutsuvat metsään – vuoden sieni on lampankäppä
- 13.11.** Miten paljon rahaa tarvitaan kohtuulliseen elämään vuonna 2025? Uudet kohtuullisen minimin viitebudjetit julkaistaan Suomen Pankin Rahamuseolla 19.11.2025

KANNANOTOT, MIELIPIDEKIRJOITUKSET, LAUSUNNOT

- 6.3.** Martat on kautta historiansa kannustanut kokeilemaan uusia makuja ja tapoja tehdä ruokaa
- 9.3.** Marttojen kasvisruokasitoumus tukee kestävää ja monipuolista syömistä
- 21.3.** Kiinalaisesta verkkokaupasta ostettu lelu tai tuote voi olla vauvalle vaarallinen
- 18.4.** Kannanotto: Ilmastolain tavoitteesta ei saa tinkiä
- 13.6.** Rakastamme luontoa, mutta kulumme sitä surutta
- 13.6.** Yhdenvertaisuus ei ole mielipideasia
- 13.8.** Kasvisruoka kuuluu jokaiselle koululaiselle
- 11.9.** Terveellinen ja edullinen ruoka eivät ole eri asia
- 16.10.** Kansallisen lapsistrategiaryhmän kysely kansalaisyhteiskunnan toimijoiden ja lapsistrategian yhteistyöstä ja sen kehittämisestä
- 20.10.** Lausunto Maa- ja metsätalousministeriön kansallisen ruokastrategian 2040-luonnokseen.
- 17.10.** Lausunto työaikaiseen ruokasuositukseen
- 17.11.** Oikeus kuulua – Ilman lapsia demokratia on hukassa
- 21.11.** Ateriointi yhdessä lisää perheen hyvinvointia

TILAISUUDET JA KAMPANJAT

Marttaliitto osallistui asiantuntijana, järjestäjänä tai yhteistyökumppanina seuraaviin tilaisuuksiin ja kampanjoihin:

- 16.1.** Tapaaminen opetusministeri Anders Adlercreutzin kanssa
- 24.–25.1.** Educa-messut, Helsingin messukeskus
- 8.3.** Naistenpäivän marssi, Helsinki
- 13.3.** Puolet parempaa -tilaisuus Oodissa
- 31.3.–5.4.** STEA-rahoitusten kevään viestintäkampanjaviikko
- 2.4.** Suuri Metsädialogipäivä
- 8.4.** Moniäänisen median kuumat perunat –keskustelu
- 11–13.4.** Ruokamessut
- 17.4.** Aamupaloja sosiaalityöstä
- 7.5.** Leg4Life-hankkeen päätöstilaisuus
- 13.5.** Elintarvikepäivät
- 21.5.** NAL Asumisen ajankohtaispäivä
- 24.–25.5.** Maailma Kylässä, Helsingin Suvilahti
- 1.6.** Vankimessut Helsingissä
- 3.–4.6.** Marttajärjestön toimihenkilöpäivät, Tuusula
- 4.6.** Smart Dairy -hankkeen päätösseminaari
- 26.6.** Helsinki Pride
- 28.8.** Itämeripäivä
- 31.8.** Johtajatulet
- 10.9.** Kahvit Marttojen kanssa -tilaisuus eduskunnassa kansanedustajille ja avustajille
- 24.9.** VAT-verkostopäivä Oulu
- 26.9.** VAT-iltapäiväkahvit verkossa
- 26.9.** Vauvan päivän päätapahtuma
- 25.9.** SDG Flag Day
- 4.–5.10.** Vapaaehtoisten leiri, Solvalla
- 6.–12.10.** Energiansäästöviikko
- 30.10.** Ilmastoratkaisujen vauhdittaja (ACE) -hankkeen murrospolkutyöpaja
- 4.11.** Rise ja Martat: Arjen ja asumisen taitojen webinaari
- 10.–14.11.** STEA-rahoitusten syksyn viestintäkampanja
- 17.–23.11.** Lapsen oikeuksien viikko ja
- 20.11.** Lapsen oikeuksien päivä
- 19.11.** Mitä eläminen maksaa? – Päivitettyjen kohtuullisen minimin viitebudjettien julkistamistilaisuus
- 27.11.** WWF:n Kalaoppaan päivystilaisuus
- 28.11.** Älä osta mitään -päivä
- 2.12.** Uudet ruokasuositukset tulevat -sidosryhmäseminaari
- 16.12.** Ruokastrategian julkaisutilaisuus

Vuoden 2025 mittarit ja niiden toteuma

Marttaliiton toimintaa ja strategian toteutumista mitataan strategiamittareilla. Vuoden 2025 toiminnalle oli määritelty ydinmittarit. Lisäksi järjestöllä on toimintokohtaisia mittareita. Erillisavustuksilla on niihin erikseen kirjatut määrälliset ja laadulliset tavoitteensa, joita seurataan ja raportoidaan.

VUODEN 2025 YDINMITTARIT

NEUVONNAN MITTARIT

• Läsneuvontaan ja etäneuvontaan osallistuvien määrä. Tavoitetaso: 100 000. Toteuma: 92 344 lähi- ja etäneuvonta (yksilö-, ryhmä- ja joukkoneuvonta).

Ilahtuminen Tavoitetaso 3,75/5.

• Osallistujapalaute: Tilaisuus ilahdutti ja virkisti minua. Toteutuma 4,7.

Positiivinen asiakaskokemus.

Tavoitetaso 3,75/5.

Osallistujapalautteet:

- Koin, että toiminnassa kaikkia kohdeltiin reilusti. Toteutuma 4,8.
- Suosittelisin toimintaa muille. Tavoitetaso 3,75.
- Arvosana toiminnasta. Toteutuma 4,6.

Uteliaisuuden herääminen kestäviä

valintoja kohtaan Tavoitetaso 3,75/5.

• Osallistujapalaute: Tilaisuus lisäsi kiinnostustani ympäristöystävällisten valintojen tekoon arjessa. Toteutuma 3,9.

Tietojen ja taitojen saaminen kestävään ja toimivaan arkeen. Tavoitetaso 3,75/5.

Osallistujapalautteet:

- Opin uusia asioita. Toteutuma 4,3.
- Toiminta oli minulle hyödyllistä. Toteutuma 4,5.
- Aion kokeilla tilaisuudessa oppimaani omassa arjessa. Toteutuma 4,5.
- Kurssit tukivat terveellisten valintojen tekemistä. Toteuma 3,9.
- Kurssit tukivat ympäristöystävällisempien valintojen tekemistä 4/5.
- Kurssit tukivat taloudellisten valintojen tekemisessä 3,8/5.
- Kurssit tukivat ja arjen taidoissa 4,3/5.

JÄRJESTÖTOIMINNAN MITTARIT

• Tyytyväiset ja motivoituneet jäsenet. Tavoitetaso: Jäsenkyselyssä 2025 marttatoimintaa suosittelevien määrä kasvaa, oman yhdistyksen toimintaa suosittelevien määrä kasvaa. Toteuma: Marttajäsenyyttä suosittelevien määrä kasvaa. Toteuma: Jäsenkyselyyn vastanneista (N=9 428). Suosittelevien osuus laski 15 prosenttiyksikköä, tähän vaikutti myös se, että kysymysasettelua muutettiin edelliseen kyselyyn verrattuna. Omaa yhdistystä suosittelevien osuus laski 46 %, tämä kasvoi 4 prosenttiyksikköä.

• Yhdistysten toiminta on innostavaa ja kiinnostavaa. Siihen halutaan tulla mukaan ja siinä halutaan pysyä mukana. Tavoitetaso: Jäsenet kokevat toiminnan innostavana ja kiinnostavana 4/5. Toteuma: 4,2/5 (jäsenkysely 2025, N=9 428), mikä on 0,1 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuoden 2022 kyselyssä. 72 % jäsenistä oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä oman yhdistyksen toimintaan ja 10 % on erittäin tai melko tyytymättömiä oman yhdistyksen toimintaan.

• Liittyneiden määrä pysyy vähintään vuoden 2023 tasolla. Eronneita on vähemmän kuin liittyneitä. Toteuma: Uusia jäsenyyksiä oli 3 622, mikä oli 7 prosenttiyksikköä enemmän, kuin vuonna 2023. Päättäneitä jäsenyyksiä oli kuitenkin 33,2 % eli 1 793 enemmän kuin alkaneita

• Jäsenten keski-ikä laskee 3–5 vuotta seuraavan 5 vuoden aikana. Tavoitetaso: Jäsenten keski-ikä on vuonna 2027 korkeintaan 61 vuotta. Uudet jäsenet ovat nuorempia. Toteuma: Jäsenten keskimääräinen ikä oli 65,3, mikä oli 0,3 vuotta enemmän kuin edellisvuonna. Uudet jäsenet olivat nuorempia kuin koko jäsenistön keskimääräinen ikä. Uudet jäsenet olivat keskimäärin 52,5-vuotiaita, mikä oli 0,6 vuotta vähemmän kuin edellisvuonna.

• Yhdistysten hallinnon helpottaminen ja sujuvoittaminen. Tavoitetaso: Yhdistyskyselyyn vastanneet yhdistykset kokevat hallinnon helppona ja sujuvana. Puheenjohtajakoulutuksen yleisarvosana ja muu palaute. Toteuma: Yhdistyskyselyyn 2025 (N=) vastanneista yhdistyksistä 60 % koki yhdistyksen hallinnon erittäin tai melko helpoksi ja sujuvaksi. 7,1 % oli erittäin tai melko erimielisiä väittämän kanssa. Puheenjohtajakoulutuksen 2025 yleisarvosana oli 4,4 ja osallistujat antoivat koulutuksesta erittäin hyvää palautetta. 100 % osallistujista suosittelevat koulutusta.

VIESTINNÄN MITTARIT

- Marttojen viestintäkanavien seuraaja- ja sitoutuneidenmäärät. Tavoitetaso: Seuraajien määrät jatkavat kasvuaan ja sisältöihimme sitoudutaan aiempaa enemmän. Toteuma: Seuraajamäärä kasvoi noin 2 % ja vuorovaikutus -% oli noin 6 %.
- Marttaliiton sijoitukset paranevat YouGovin Vaikuttajaorganisaatiot kuluttajakyselyssä. Toteuma: Marttaliiton sijoitus parani näkyvyyden osalta.

VAIKUTTAMISEN MITTARIT

- Vaikuttamissuunnitelman toteutuminen. Itsearviointi. Toteuma: Vaikuttamista tehtiin vaikuttamissuunnitelmien mukaisesti ja strategialähtöisesti.

TALOUDEN JA HALLINNON MITTARIT

- Työhyvinvointi: Tavoitetaso: Työhyvinvointikyselyn tulokset paranivat. Toteuma: Työviire oli toukokuun kyselyssä 3,9 ja lokakuussa 3,8 (asteikko 1–5) eli hyvä, mutta lokakuussa alempi kuin vuotta aiemmin. Kyselyiden tuloksia käsiteltiin koko työyhteisössä ja tiimeissä, jotta työhyvinvointi parantuisi entisestään muuttuvassa toimintaympäristössä.

Marttaliiton ja Eduard Polónin säätiön talousarviot ja tilinpäätökset

Tavoitetaso: Talousarvion mukainen tulos.

Marttaliitto:	Tavoitetulos -500 000 €	Toteutuma +616 895 €
Eduard Polónin säätiö:	Tavoitetulos -240 000 €	Toteutuma -569 129 €

Sijoitustuottojen määrä

Tavoitetaso: Talousarvion mukainen tavoite

Marttaliitto:	Tavoitetulos +1 293 111 €	Toteutuma +1 609 310 €
Eduard Polónin säätiö:	Tavoitetulos +810 000 €	Toteutuma +433 616 €

Omatoimisen varainhankinnan määrä

Tavoitetaso: Keräystuottojen ja oman varainhankinnan tulos kasvaa

Tulokset kulujen jälkeen:	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vertailu
Ulkomaan keräys	20 235 €	19 133 €	-1 102 €
Tukimaksut	13 301 €	4 736 €	-8 565 €

Hallinto

Marttaliiton varsinainen kokous pidettiin 26.4. Tapiolassa, Espoossa.

Marttaliiton hallitukseen kuuluivat 26.4. saakka Sirpa Pietikäinen (puheenjohtaja), Ulla Parviainen (varapuheenjohtaja), Taina Raiski (varapuheenjohtaja), Marianne Anttila, Sonja Haapakoski, Marika Hurskainen, Katja Rippsstein, Tiia Ojala ja Emilia Särkiniemi.

Henkilövalintojen jälkeen hallituksessa toimivat 26.4. alkaen Sirpa Pietikäinen (puheenjohtaja), Ulla Parviainen (varapuheenjohtaja), Taina Raiski (varapuheenjohtaja), Marianne Anttila (ei kuvassa), Marika Hurskainen, Tiia Ojala, Raija Pihlainen, Katja Rippsstein ja Emilia Särkiniemi. Hallitus piti tilikauden aikana 9 kokousta. Pääsihteerinä toimi tilikauden ajan Marianne Heikkilä.

Tilintarkastajat olivat KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana Kirsi Aromäki sekä Sanna Riihentupa, KHT. Varatilintarkastajina toimivat Jaana Inki, KHT ja Jyri Salokuuri, KHT.

Henkilöstö

Marttaliiton henkilöstömäärä oli 1.1.2025 yhteensä 30 henkilöä. Vuoden lopussa 31.12.2025 luku oli sama 30 henkilöä. Vuoden aikana yhteensä 40 eri henkilöä oli työ- tai harjoittelusuhteessa Marttaliittoon. Eläkkeelle ei jäänyt yhtään henkilöä. Henkilöstöstä 11 oli määräaikaisessa ja 27 toistaiseksi voimassa olevassa työsuhhteessa ja 2 tuntityösopimuksella.

TYÖNANTAJAMIELIKUVAN KEHITTÄMINEN

Marttaliiton pari vuotta sitten uudistettua rekrytointiprosessia toteutettiin ja päivitettiin edelleen kokemusten perusteella Lyyti-järjestelmässä. Verkkosivuilla pidettiin esillä sisältöä Martoista työnantajana ja rekrytointiprosesseissa korostettiin liiton viestiä työnantajana:

Marttaliitto on vastuullinen, perhemyönteinen ja erilaiset elämäntilanteet huomioon ottava työnantaja, jossa henkilöstöä kohdellaan yhdenvertaisesti. Toimintaa suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa ja työt organisoidaan niin, että koko järjestölle sekä yksittäiselle työntekijälle asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Marttaliitto on arvostettu työpaikka, jossa halutaan työskennellä merkityksellisten asioiden parissa yhdessä ja yhteistyössä muiden osaavien työntekijöiden kanssa.

LISÄKSI KEHITETTIIN SISÄISIÄ HR-PROSESSEJA:

- Muokattiin työsuhteen eri vaiheiden hallinnointia ja prosesseja yhä selkeämmäksi.
- Käytiin kehityskeskustelut päivitetyn prosessin mukaisina.

TYÖHYVINVOINTI

Henkilöstö tottui koronavuosina runsaaseen etätyöskentelyyn, ja käytäntö on jäänyt pysyväksi. Huolehdimme kohtaamisen mahdollisuuksista pitämällä säännöllisesti henkilöstöpalavereja, tiimipalavereja ja erilaisia tapaamisia, joihin osallistutaan paikan päällä.

Marttaliitto on perhemyönteinen työpaikka, jossa työntekijöiden erilaisia elämäntilanteita tuetaan erityisesti työaikajoustoin ja mahdollisuudella monipaikkaiseen työntekoon. Perhemyönteisyys mahdollistaa etätyömahdollisuuksia, liukuvaa työaikaa ja mahdollisuutta osa-aikaiseen työskentelyyn. Muutamat toimihenkilöt käyttivät mahdollisuutta työajan lyhennykseen oman elämäntilanteensa ja tarpeidensa mukaan työntäjän kanssa sopien.

Peikkoeukko luisteli Marttalehden sarjakuvissa vuonna 2025.

TYÖHYVINVOINNIN TOIMENPITEITÄ

- Poikkeuksellisen joustavaa etätyömahdollisuutta on jatkettu koronavuosien jälkeen.
- Työyhteisön kehittämissuunnitelmaan kirjattuja asioita seurattiin. Suunnitelman aktiivisesta päivittämisestä ja kehittämisestä sovitettiin niin, että toimii jatkossa runkona kaikille työyhteisön kehittämiseen tähtäville toimille.
- Johtoryhmän ja työsuojelutoimikunnan välisiä keskusteluja pidettiin säännöllisesti.
- Teetettiin kaksi lyhyttä pulssimaista henkilöstökyselyä (Ilmarinen: Työvire).
- Kyselyjen tulosten pohjalta nostettiin esille henkilöstön konkreettisia kehittämistoiveita, joita käsiteltiin henkilöstön, työsuojelutoimikunnan ja johtoryhmän kanssa arvioiden niiden toteuttamismahdollisuudet.
- Lisäksi tuloksia käsiteltiin tiimikohtaisesti.
- Virkistyspäivät 15.5. Nurmijärvi Krannin tila ja 23.10. Lapinlahden lähde Helsinki.
- Pikkujoulut 4.12.
- Työntekijät saivat joulumuistamisena 100 € Edenredin virike-etua

Talous

MARTTALIITTO

Tilikauden tulos oli +616 895,32 euroa ylijäämäinen (+159 864,95 euroa 2024). Talousarvion mukainen tulostavoite oli -500 000 euroa. Varsinaisen toiminnan tulos oli selvästi talousarviota ja edellisen vuoden tulosta parempi, ja pääosin eri toimintojen kustannukset alittivat suunnitellun. Talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt kulujen sopeutustoimet vaikuttivat selvästi. Varainhankinta ja jäsenmaksutuotot jäivät hieman budjetoidusta. Sijoitus-toiminnan tulos ylitti selvästi suunnitellun, sillä aiempaa paremman markkinatilanteen vuoksi tuotot olivat ennakoitua suuremmat ja tilinpäätökseen kirjattavat sijoitusomaisuuden arvonalennukset edellisvuosia pienemmät.

Varainhankinnan tulos kulujen jälkeen oli +676 951 euroa (+640 121 euroa 2024). Varainhankintaan sisältyivät jäsenmaksut ja tuotemyynti. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli +1 609 310 euroa (+1 290 599 euroa 2024).

Marttaliitto sai Opetushallitukselta yleisavustusta järjestön kotitalousneuvontaan 631 800 euroa (772 000 euroa 2024). Siitä myönnettiin Marttaliitolle 238 800 euroa ja marttapiireille yhteensä 393 000 euroa.

Eduard Polónin säätiö myönsi Marttaliitolle yhteensä 900 000 euron (930 000 euron vuonna 2024) avustuksen kotitalousneuvonnan ja sen toimintaedellytysten tukemiseen.

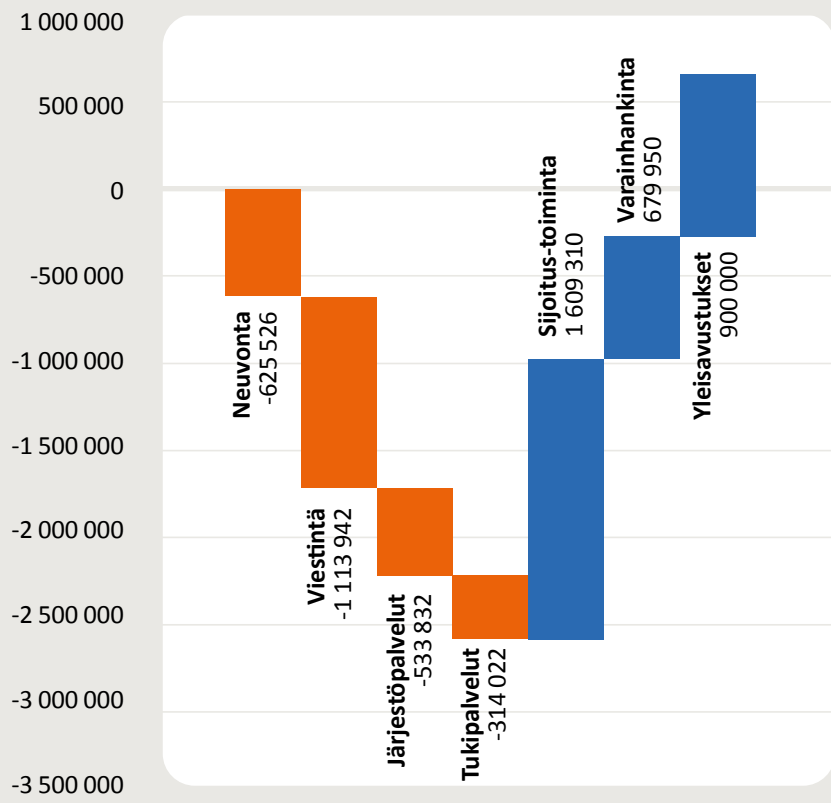
EDUARD POLÓNIN SÄÄTIÖ

Säätiön perustana on Marttaliiton vuonna 1928 Eduard Polónilta saama lahjoitus. Marttaliitto perusti säätiön näitä lahjoitusvaroja käyttäen vuonna 1994. Säätiön tarkoituksena on tukea kotitalousneuvontaa myöntämällä avustuksia marttajärjestön kotitalousneuvontaan ja sen toimintaedellytysten parantamiseen sekä neuvontaa edistävään opinnäyte-, tutkimus- ja asiantuntijatyöhön.

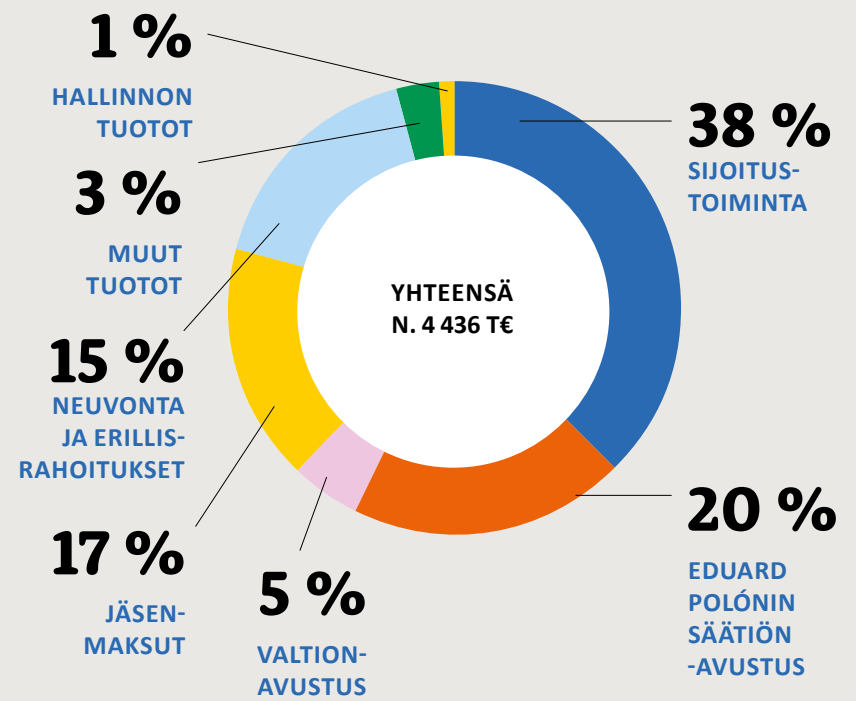
Säätiön tilikauden tappio oli -569 128,55 euroa (-464 194,51 euroa 2024). Säätiö maksoi avustuksia Marttaliitolle ja -piireille yhteensä 965 523,88 euroa.

Säätiön hallituksen muodostivat samat henkilöt kuin Marttaliiton hallituksen. Säätiön asiamiehenä toimi koko tilikauden ajan Marttaliiton talous- ja hallintojohtaja Pasi Mäkelä.

Marttaliiton menot ja tulot toiminnoittain

Kokonaistuotot 2025

1 MARTAT TEKEVÄT ARJEN TEKOJA HUOMISTA VARTEN

Martat on kestävän elämäntavan osaaja ja edistäjä. Martat antavat valmiuksia varautua yhteiskunnan häiriötilanteisiin ja sään ääri-ilmiöihin. Martat on toimija osana kokonaisturvallisuutta.

2 MARTAT KOHTAAVAT JA MAHDOLLISTAVAT KOHTAAMISIA

Yhä useampi edistää Marttojen arvoja ja tavoitteita. Martat toimivat aktiivisina yhteisöllisyyden vahvistajina.

ARVOT

Yhdessä tekemisen ilo
Kestävät valinnat
Avoimuus

PÄÄMÄÄRÄ

Hyvä arki kuuluu kaikille

3 MARTOILLE KAIKKI OVAT YHDENVERTAISIA
Olemme johtava yhdenvertaisen arjen edistäjä. Marttailu kuuluu kaikille.

